

ՐԱՏՄԻՒՄ

ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՃԻԼՏ 4

ԻՍԹԱՆԳՈԼ, ՄԱՅԻՍ 22, 1914.

ՆՊ 21

ՄԻՒՆՏԵՐԻՃԱԹ

ԳԵՆՏԻ ՄԱՍՈՒՍԼԱՐ

Ս. Փարիզին «Բահնիւնա»յս մեքուպու 489

Իշխանըն բուհը 3. Գ. Գ. 489

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱԶԸՐԷ

Լորս ձեյնս Պրայս վե Էրեկնի քաղաք 491

Ապագայնացում վե հանգսի մեքուպու 492

Պուրպարիս մուհարեպեհն սունա 493

Իման իյե շիֆա վեքուհ 494

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ

Էրեկնի ֆիլիստարնը նա՛սը իւրան եքուհի. ԵԿԵՆԵՑԱՍԷՐ. 495

Մեսրիֆ զանուննմարեպեհն պիր իլալի . ԼԵԻՈՆ ԷՑ. Գ. ՏԱՂԼԷԱՆ 498

Էսնա պիր ֆոյե վե միւսթեպիս պիր հֆեհնի . ՄԻՍԻՍ Մ. Ս. ՏԱՏ 499

ՏԻՆԻ

Չարեյեք տաշիւնն Ալլան 3. Գ. Գ. 501

Անըն իւնիսն 502

ՄԻՒԹԷՆԷՎԻԻ

Ալազը աւեր զանուննսն 503

Տր. վե Միսիս Չեկարարն ալեքի 504

Էնգարէս ֆիլիս քալալի 505

Թարունաս Եհնի ֆիլիս պիւսարնըն 507

Վազը քալալի 507

ՀԱՅԹԱ ԽԱՊԷՐԼԷՐԻ 508

ՆԱԻՍԽԷՍԻ 1 Ղ. Բ. Ե.

33066

ՔԷՇԻՇԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸ

ԻՍԹԱՆԳՈԼ

ՐԱՀՆԻԻՄԱ
ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՀԱԶԷԹԱ
Սահիպ ի իւթիյալ
Միւսիւր ի մետուլ
ՎԵՐ. ՅՈՎՀ. Գ. ԳՐԻԴՈՐԵԱՆ
Պալալ, Հառու, Տէրհաստէք

THE RAHNUMA
A weekly Armeno-Turkish Paper
Editor Rev. H. K. Krikorian
Bible House
Constantinople
Turkey

Տ Լ Բ Ա Ի Ք		
Սեհեկի ապօնե պէտէի	40	Ղռոշ
Աւերիզա իյիւն	2	Տօշար
Ինկիլքերու իյիւն	8	Շիլին
Մեւալիքի Կարե իյիւն	10	Ֆրանկ
Պահէրի 40 փարս		
Իրանիւր, մուլաֆըզ փյաքլա		

TERMS		
An. Subscrip.	Rs.	40
U. S. A.	\$	7
England	Shils.	8
Other countries	Frs.	10
—o—		
Single Copy	40	Paras
—o—		
Advertising rates on application		

1. Բանկիրներն Ամերիկասա իսկանդ մէտուլ աճէնթի Նիւ Եորքտա Messers S. Telfeyan & Co. (114 Fifth Ave. New York City.) տիրէր: Պիլ ճիւղէ սրժարըստը վէ ապօնէ պէտէլէրի միւմաիւէն էֆէնտիլէն կէտնաւըլիւրսէ պիղէ եէթիլիւր: Ճէնուպի Ամերիկատա պուլունան ապօնէլէրիմիզ տախի քէն-տի հիւապլարընը Թէլֆէան էֆէնտիլէրլէ թէպլիլէ էտէրլէրսէ պիղէ սաւհա սու-հուլէթիլի պուր:

2. Թիւրքիա տա պիղէ տօղրուտան սըփարըշ Վէրէնդէր՝ պէսէլլինի փօսթա փուլու (պաշա Դէվ փուլ կէօնտէրլուէսին, անճագ 1 զըշլըգ եա եիրսի փարաշլըգ փօսթա փուլու օլտուն) եա տա մանսա լիօսը թարիգլըշ կէօնտէրէպիլիլըշ:

Մարտի մէջ ընդունուած զբամներն կը հը-
րատարակուին խորին շնորհակալութիւն մա-
տուցանելով իւրաքանչիւր նուիրատուն ու
նուէրներն հաւաքելով մեղի ուղարկող բարե-
կամի: Պատ. Կ. Իսթամպուլուեան 108, Բիր.
Թօմարտիս Յաթսա 50, Պատ. Ա. Քէօզէրեան
Վէզիր քէօփրիւ 128, որոյ 961/2 օրց., Ս.
Զիթճեան էֆ. 10, Մր. Ճէյսն 5, Տէյրմէն-
ճեան Եղբ. 4, Մարիամ Զէվկեան (4 տա-
րեկան) 3, Հ. Մարուքեան էֆ. - 2, Վահէ Խա-
չերսեան 11/2, Յ. Նուրիկեան էֆ. 2, Մէհ-
մէտ ուսթա 40 փր., Զապէլ Պանմաճեան (4
տարեկան) 40 փր., Գէորգ Բատեան (9 տա-
րեկան) 60 փր., Օր. Ասանէթ Ֆիլիզեան 20,
Վեր. Բ. Տօնիկեան Նիկաէ 90, Յ. Մ. Թըլք-
սըմեան էֆ. Հաճին 25, Վեր. Հ. Աչճեան Ա-
տանա 123, Տէր Է Տիկլին Գ. Շահպազեան Կ.
Պալիս 40, Նշան էֆ. Կլաւեան Ռուստուգ 188,
Պատ. Ա. Թիթիւնճեան 5 հատ «Պատնակս
Յիսալ», Օր. Ի. Լ. 3 չապիկ, մասնոց, ա-
ստեղնոց (այսպիսի իրեղէններու մեծ կարտու-
թիւն ունի հաստատութիւնը), Վեր. Գ. Գէորգ-

հան Թուսճուզ 287, որոյ 10 ֆր. Տիկ. Ա. Գուլումճեան, 10 Վարդարչակ էֆ. Դուլումճեան, 5 Կրօնիկ Փափագեան Որդիք, 5 Պէղազեան էֆ., 3 ում, 2 ում, 2 Ն. Սարրեան էֆ., 2 ում, 2 ում, 2 ում: Վեր, Բ. Ս. Ճէճիզեան Աղէքսանդրիա 2631₂, որոյ 20 իր նուէր, 40 փրօֆ. Յ. Թ. Գաքսեան, 20 Տիկ. Աղաւնի Տիչէքէնեան, 10 Տիկ. Հայկունի Դիւտեան. 10 Տիկ. Լուսաբեր-Չօրլուեան, 10 Յ. Տիչէքէնեան էֆ., 10 Պ. Փիւտեճեան էֆ., 5 Կ. Չորլեան էֆ., 5 Մ. Հէլվաճեան էֆ., 5 Բ. Խոնկունեան էֆ., 5 Ա. Պէլլէրեան էֆ. 5 Յ. Չիտէմեան էֆ., 5 Տօզ. Ա. Գալուստեան էֆ., 5 Տիկ. Ս. Հէլվաճեան, 5 Օր. Թ. Թովմասեան, 2 Տիկ. Խաչիկեան և 2 Հայկ էֆ. Չատրճեան, Վեր. Ս. Շանլիան Կեսաբիա 40, Ս. Յ. Տիլիզեան էֆ. Կ. Պոլիս 10, Մ. Յ. Տիլիզեան էֆ. անդ 5, Յ. Եազմաճեան էֆ. Թոզափ 324, որոյ 421₂ իր նուէր, 40 Վեր. Գէորգեան, 19 Գ. Տէրաբեան էֆ., 19 Սողոմոն էֆ., 19 Կարապետ էֆ., 19 Յ. Ալոտալեան էֆ., 141₂ Յ. Դոնտուրաճեան էֆ.: (Շարունակելի)

ՐԱՏՆՄԻԻՄԱ

ՏԻՆԻ, ՍԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՃԻԼՏ 4

ԻՍԹԱՆԳՈԼ, ՄԱՅԻՍ 22, 1914.

ՆՊ 21

Ս. ՓԱԹՐԻԳԻՆ “ԲԸՀՆԻԻՄԱ”ՅԱ ՄԷՔԹՈՒՊՈՒ

Կ. ՊՈԼԻՍ 29 ԱՊՐԵԼ 1914

Վերապահունի Յ. Գ. Գրիգորեան

Պայպ Հառա

Զարք աշինիզին Ապրիլ 17 քարիսիլի պիր զրքա մեքոուպու վե պեոյիս միլլի Յոքեղեա՛ն միսնասեպեթիլյե Կրքական Ճոնս իլլան նեշր եթիլիզ օյսուդունուզ “Բահնիւ-մա”նրն խոսուսի նոսիսեսի նեթիմեսիսես ապօնեղերինիզ քարաճրնեսան պիլ ռիզա կեօնեթիլյեն հեսիլեղերեկն միլլեթեթիլ 9 Օախնեղը լիւսալընր ախզ ու զապզ էլլեթիլ:

Կերեթ զարք աշինիզե վե կերեթ հեսիլեղե խօշ ռիզալարըլլա իշքիւրաթ էսէն նե-ճիլ ապօնեղերինիզե սամիլի քեղեթիլարքըլլա պեյան իլե ճիլմեկիլե փեսերանե մոնապպեթիլիզին սեղալ վե պերեթեղերինի ինսա էսերիզ: Գալըրըզ տուաճը

Թիւրքիա Էմէնիլեթիլին Փաթրիլի
ԶԱՒԷՆ ԱՐՔԵԹ. ՏԵՐ ԵՂԻՍԵԱՆ

ՊԷՆՏԻ ՄԱԻՍՈՒՍԼԱՐ

ԻԼՀԱՄԸՆ ԲՈՒՀԸ

Պիր չիլեյի ալըպ անը պրչագ իլե կախօտ քիմիալի ամէլիլթ իլե ճիւզլերինե տըրրոր խեթ օ չիլեթաե նե հիւսն վե նե հայաթ դա-լըր: Անտեքի հիւսնիւ կեօրմէք, խօշ լաիհա-սընը պօգուլամագ վե հայաթընը իսլզա է-աեպիլմէք իլլան անը եէքիւնէն ալըպ, հաս-վեղերիմիլե վե թապիլթա մարուզ գըլմագ կերեղիլ: Քիլթապը Մուգատտէսին կալընըզ էլֆագը վե իսլարեղերի իլե օգրաշանլար ա-նըն գուվլեթ վե բուհունա թէքիլլե վա-գըթ օլամագլար: Անըն հայաթ վե զայեսինի կեօրմէլե տիր քի, անըն հիւսնիւն, անըն լաիհա վե թէէսիլլինե վե անըն հագիլի մանա-սընա վաղըթ օլապիլեթէլիլ, Պիր նէպաթը քէնտի թօփրագ վե սուլու իլե, քէնտիլին տալը վե տիլեթիլլե, սագսը վե մուհիլթի իլե միլթա-լաա էտէրէք անըն հագգընտա միլթեմիլե մա-լիւմաթ թանսիլ էտէպիլտիլիմիլ միսիլլիլ Քիլթապը Մուգատտէսի տէ անըն ինսանի ուն-

սուրլարը իլե եանի անըն թարիխի ալագալա-րը, մուհարրիլլերին սըֆէթի մախսուսէլլերի, գուսուրլարը վե ֆագիլլեթիլլե պերապեր ալարագ անտէքի հիւսն ու քէմալա վե հայաթ ու գուվլեթ վաղըթ օլապիլլեթէլիլ:

Պագը ճիլեթլլերտէն Քիլթապը Մուգատտէս ապը հագըրըն ինթիյաճաթ վե մաթլուպաթը-նա մուվաֆըզ տէլիլ տիր տէլու զանն օլու-նուր: Անըն պագը գըսմլարընտա մէտէնիլլեթ վե տիլագճա կերի օլան գալմլարըն աճալը լուհիլլեսի զանիր տիր: Մուհարէպէլլեր, գըլթալ վե թալանլար, խասիլլերէ տօղրու չիտեթ վե նէֆրէթ, ալլե ալագաթընտա ապը հա-գըրըն թէսալվուրաթ վե հիսնիլթընա ույ-մայան հալլար, տիրի մէսէլլեթտէ տար ֆիթը-լեր, պիր թագըմ նէսէպ ճէտվլլերի, ապը հագըր աճալընա ուլմայան գանուլար վե սալլե:

Քիլթապը Մուգատտէսի հարֆի իլհամ վե կանըլմագ տիւթուրը ումուսի տէլու ալըր-սագ պուրատա պիր չօգ միւլթիլթա թէսա-տիլթ էտէրիլ: Լաքին անը 20 ասըլըզ պիր

միևտակով զարգընտա փերիմիչ օլան հայաթի պիր իշնամըն դայառ մաղափընտա ալըպ անըն հարֆընա տէյիլաէ րուհունա Գնուֆուզ էթմէք իսթէքսէք, օ զէման պու քիթապ պիզիմ նազարըմըղտ Կէր պիր տախրէսիյլէ Էնէմմիյէթ վէ զըյմէթ քէսպ էտէր: Ճիւլապը պու քիթապ զիքը Էյլէտիյիմիզ մահտուտիյէթ Էրինէ րադիէն տիւննա թարիխիտէ Էյլէ աճայիպ իշլէր կէօր-միւշ վէ հալա կէօրմէքտէ տիր քի, անըն պաշ-գա քիթապլարտան Ֆարզը մանատա իւահի պիր քիթապ օլտուղու իսպաթ օլտունուշ տըր:

Էլվէլա, անտէ զահիր օլան իննի թեսալիւռ-րա պագ:

Թէքվինտէ, Հաքիմէր վէ Միւլիւք քիթապ-լարընտա պուլունան տինի թէսալվուրլարը վէ Եսայի վէ Երէմիանըն փէյղամպէրլիքէրին-տէ կէօրիւլէն Ֆիքրէրի ալ, Ինճիլլէրաէ վէ րիսալէլէրտէ զահիր օլան տինի հայաթը ալ, վէ պունլարա Էնէքիւնէն պագ, նէ՞ կէօրիւր-սին: Տինի հայաթ վէ Էֆքիար տախրէսիտէ պիր թէրազը: Ալլահ, սալահ, ախլագ, խէ-լաւ վէ Էմսալի տինի թէսալվուրլար՝ Կէփ պէշէրիյէթին չոճուղլուղունա մախսուս հալ-լարտան պաշլայարագ կիթտիքճէ միւքէմմէլ պիր հալ քէսպ էյլէմիշ տիր: Պու թէտէրրիւճ էյլէ աճայիպ պիր սուրէթտէ իլէրիլէմիշ տիր քի, տախիմ քէմալա տողրու կիթմիշ տիր, վէ պաղը պէօյիւք Էսասլար թա պիտայէթինտէնի-հայէթինտէք զահիր օլմուշ վէ ադըպէթ Էյլէ միւքէմմէլ պիր հալա վասըլ օլմուշ քի, պու սոն սուրէթի տինին մութլագ վէ Էքմէլ շէքլի օլմուշ տըր: Ալլահըն կիւնահքեարը արամասը կիւնահըն դապիլիյի, քէֆարէթին լուղումու, գուտսիյէթ վէ սախիթ թա Թէքվինտէքի իր-թիտատ հիքիայէսինտէն պաշլայարագ զահիր օլուր: Վէ պու Էիւքսէք Ֆիքրէր ճէհալէթ նէթիւճէսի օլան տար թէսալվուրլարը վէ պաթըլ իթիգատլարը թէմիզլէրէք Էնճամ Բրիստոստա զահիր օլան Սէմալի փէտէր մուհապպէթինտէ վէ րուհ օլան Ալլահա րուհ իլէ վէ հադիգաթ-լէ սէհտէ զըլմագտան իպարէթ օլան տինտէ գարար զըլար: Իմտի Բիթապը Մուգատտէ-սին պու Էսասընա, Էանի հարֆընա տէ-յիլ րուհունա, վագըֆ օլուր իսէք, օ զէ-ման անըն իւահի պիր քիթապ օլտուղունա Է-մին օլուրուզ:

Սանիէն, Բիթ. Մուգ. տէ միւնքէշիֆ օլան Բրիստոստա պագ: Ինճիլտէ Բրիստոսըն հայաթընը միթալէա էտիպ րիսալէլէրին մուպլէնէթիյլէ

տէ օ հայաթըն ապ մանասընը անլատըղըմըղ-տա, թապիի պիր սէվպ իլէ կէրի Ահա ը աթի-գէ տէօնէր իզ: Իլք սարտա Ենիուտիլէր Բրիս-տոսը Ահա ը աթիպ վասըլմասըյա Էյրէնիպ անլատըլար, պիզ տախի Ահա ը աթիգի Բրիս-տոսըն վասըլմասըյա անլար ըզ: Բրիստոսըն հայաթ քէլամլարընտան Ահա ը աթիպին Ենի-վասընը անլարըզ: Ատէն պաղլէսինտէքի մէն-գարէյի վէ 23 ինճիւ Մէզմուրու, Հաքիմէր վէ Միւլիւքաէքի թէվարիի, Մուսալի շէրիա-թը, Հէյքէլ խըտմէթլէրինի, փէյղամպէրլէրին թէպլիզաթընը, Բրիստոսըն հայաթը նուրուն-տա տահա էյի անլարըզ, վէ կէօրիւր իզ քի, պիւթիւն Ահա ը աթիպ թարիխի ինհա վէ թէնվիր էտէն գուվէթ, Բրիստոստա միւն-քէշիֆ օլուպ տիւննայը քէնախի իլէ պարըշ-տըրմաղա չալըշան Ալլահըն հուզուրու տըր:

Սալիտէն, Բիթապը Մուգատտէսին ահմե-րիյիինէ պագ. աղաճ քէնտի մէյվէլէրինտէն թանըլը: Պաղը քիթապլար վար քի անլէր նէշը օլունուր, վէ պիրինճի թապը պիթմէզալէն մօտասը կէշէր: Պիր թագըմ քիթապլար տա վար քի նէշը օլունուր վէ Էհալի արասընտա քէսպ ի իշթիհար էտէրաէ տէ, նէթիւճէսի անը օգույանլարըն խարապը վէ Կէյէթ ի իճթիմաի-յէնին թէտէնիսի օլուր: Պու կիւն տիւննանըն Կէփ լիսանլարընա թէրճէմէ Էսիլէրէք, Կէր միլլէթին ճիատի միւթալէաընա մարուզ օլ-մաղլէ պերապէր տէնրտէն տէնրէ ալվամ էալէն, չէ հալա հաղգընտա մէրապ վէ մուհապպէթ զաիլ օլմայարագ կիթտիքճէ թէզայիւտ էտէն Էնիլհանէ քիթապ Բիթապը Մուգատտէս տիր: Էն շէտիա մուախէլէ վէ թէնգիտէ մարուզ օլ-մաղլէ պերապէր ճահիլ վէ միւթէալլէմ էհա-լի արասընտա մէրագ վէ մուհապպէթ ճէլպ էտէն, ատէմլէրի էյի օլմաղա սէվպ էտիպ, հայաթլարընը Էիւքսէլալէն, անլէրի քէտէրլէ-րինտէ թէսէլլի էտիպ միւսթագպէլ Էօմր իլիւն գալպլէրինի իւմիտ վէ սէլամէթլէ տօլտուրան պու քիթապ օլմուշ տըր: Պու հաֆթա Բահ-նիլանըն իլալէսի մաղամընտա Ամէրիգան Բիթապը Մուգատտէս շիրքէթինին րափօթթը նէշը Էսիլմիշ տիր: Անըն միւթալէաը պու խուսուստա Ֆիքրիմիզի թէնվիր էտիպ պիզ էյի պիր թէսալվուր վէրէպիլիր:

Կէշէն սէնէ զարֆընտա սալթ Ամէրիգան Բիթապը Մուգատտէս շիրքէթինին պու մէմ-լէքէթտէ պուլունան աճէնթի խարէսի թահ-թընտա 144,046 նուսիսէ Բիթապը Մուգատ-

սէն թէվզի էտիւմիշ տիր: Այնի չիրքէթ կէ-
 չէն 56 սէնէ զարֆշն ու 3,489,308 նուսխէ
 Քիթապը Մուգատտէն սարֆ էթմիշ տիր:
 1012 տէ ճիւմէ Քիթապը Մուգատտէն չիր-
 քէթլէրի 15,849,311 քիթապ սարֆ էթմիշլէր:
 1913 տէ խէ պու սսը 15,952,339 ա պալիդ
 օլմուշ տըր: Վա՞ր մը տիւնհատա պաչգա պիր
 քիթապ քի պէօյլէսի պիր սէմլէր կէօսթէրէ-
 պիլսին: Վէ առէմլէր կէչէն սէնէ էվվէլքի
 սէնէտէն 100,000 նուսխէ զիյատէ Քիթապը
 Մուգատտէն ալմը խէլէր, տէմէք քի պու
 քիթապադ զաքը մուհապպէթ վէ հիրմէթլէրի
 պուլունտն առէմլէրին սայըսը արթմըշ տըր:
 Պու գատար Քիթապը Մուգատտէն զուլլանան
 առէմլէր պունտա մանէվի պիր գուվվէթ վէ
 մուսովէնէթ պուլմամըշ օլսալար անը սաթուն
 ալըլա՞ր մը խաի: Վէ պու գատար միլիօն-
 լարճա նուսխէ Քիթապը Մուգատտէսին անը
 օգույնարըն հայաթընտա նէ՝ թէպէտալալթ
 հուսուլա կէթիրմիշ, անլէրէ նէ՝ թէսէլիլէր
 վէրմիշ, նէ՝ իւմիտլէր պախշ էթմիշ, պունը
 քի՞մ հիսապ էտէպիլէճէք տիր:

Պէլի՛, պիլճիւմլէ մահտուուլէթլէրինէ՝ բաղ-
 մէն երնէ տէ, «Պիւթիւն Քիթապ իլհամը իւա-
 հի օլուպ, թալիմ վէ թալիր վէ իսլան իչին
 վէ սալան խոստատնտա օլան թէլէտիպ իչին
 ֆաիալէի տիր, թաքի Ալլան առէմի քեամիլ
 վէ հէր էյի իշ իչին միւհէյյա պուլունա:»
 (2 Տիմ. 3. 16, 17)

Յ. Գ. Գ

ԱՎԱԼԸ ՀԱՋՐԻԷ

Հօրս ճեյնս Պրայս վէ էրմէնի քալէպէ. —
 Ինկիլթլէրանըն սապը միւթթէհիտէ ի Ամէրի-
 գա սէֆիրի վէ ախիրէն Ինկիլթլէրա պրալը
 թարաֆընտան Հօրալուգ րիւթպէսինէ նաի: օ-
 լան մէչհուր էրմէնիփէրվէր Հօրա ճէյմս Պրայս
 պու Խաղընլարտա Պաղհասինտէ սէյյահաթ Լա-
 նաւընտա Պէյրութա տախի օղրամըշ վէ Ամէրի-
 գան տարիւլֆիւնուըն էրմէնի թալէպէլէրինէ
 աթիտէքի նութղու իրաւ կլէմիշ տիր: «Պիր
 էրմէնի իճթիմաը հուզուրընտա պուլունտու-
 ղումտա պի մաշան մէսէրքէթ հիոս էտէրիմ:
 Նէրէ կիտէրսէնիպ, հաթթա Հինախթանտա
 վէ Ամէրիգա սահիլլէրինտէ պիլլէ պօմէլարընա
 քէնտի զայրէթլի, մէթին վէ միւթթէհիտ թա-
 պիաթըլա մալիւմ օլմուշ էրմէնի միւթթամլէրէ-
 լէրինէ քանթ կէլէճէքսինիպ, Մասիս տաղընըն

գօճա զիրվէլէրինէ թըրմանմապ մաղսէտիլլէ
 1881 տէ էրմէնիթանա օլան սէյյահաթընտա,
 իլք տէֆա օլարապ Արամըն նէպլինի թանըտրմ:
 Մէլքիւր թարիխալն սօնրա էրմէնի մէչհուր
 զէվաթ իլէ թանըշմըշ, պիր չօգ մուհարրիլէ-
 րինտէն մէքթուպլար ալմըշմ տըր: Էրմէնի-
 լիք՝ տիւնհանըն էն էսկի վէ էն չայանը մէ-
 րապ միլլէթլէրինտէն պիրի տիր: Սիլին 30
 սարլըգ ալթուն պիր թարիխիլի վէ ալթուն
 սարընա քիտ պէրրապըլըլլէ պէնէլմիլլէ
 էտէպիլյաթ արասընտա էն չէրէֆլի պիր մշվ-
 զիլլէ միւսթահաղգ օլան պիր էտէպիլյաթընըգ
 վար տըր: Միւհիլէլմ տէհալար մէլ-
 տանա կէթիրմիշսինիպ վէ պունլարտան
 էն մէչհուրու Մալմէն ինքինացի տիր: Էֆլին-
 տիլլէր, պէօյլէ պիր միլլէթլէ մէնսուպ օլմանըգ
 սիլին իչին չայանը մէսէրքէթ պիր իմթիյապ
 տըր: Ինկիլթլէր արասընտա սիլլէ թէլլէճ-
 ճիւհիւ օլան պիր չօգ ֆէտաքիար սօսթլարը-
 նըգ վար տիր: Պունլար տաթմա սիլլէ թէվ-
 ճիհի նաղար էթմիշ տիրլէր վէ միլլի հայաթ-
 պախշ էտէպիլյաթընըգըն ինքիշաֆընա չալըշա-
 րապ միլլի անանաթընըգը սապիթ սաղալա-
 ճաղընըգը իւմիտ էտէրլէր: Փարլապ պիր
 միւսթապէլին հայաթպախշ իւմիտիլլէ ճէսա-
 րէթլէնինիպ վէ միլլէթլինիլլէն ոճատէթի իլլին
 սարֆը զայրէթ էթմէնի սիլլէ պիր իֆթիսար
 աւտ էտինիպ: Սիլ, էյ թալէպէ էֆլինտիլլէր,
 պու վէ Բօպէրթ գօլէճի կիպի իլմի միւհսսէսէ
 լէրտէ թահսիլ ի իրֆան էտէրէք զարպ մէտէ-
 նիլլէթլինի պէրրապ փունարընտան լուհանի
 սուսուլլուղընուղու իթֆա էթտիլինիպ իչին
 մէսուտ վէ պաթթիլյարտընըգ: Միւսթապէլի-
 նիպ իչին փէք զիյատէ նիքպլին իմ, զիրա ա-
 րանըգտա թիճարէթլին պիլ ճիւմիլ չիւպէլէ-
 րինտէ միւթիտ զալէպէլէր չալմըշ գուվվէթլի
 ֆիլալլէրինիպ պուլունտուղու կիպի, սէվիլլէ ի
 ֆիլլէրիլլէ վէ մանէվիլլէսի էվրօֆանըն պէօյլէք
 միւթթէքէրիլլէրինտէն պաղըսընա միւսալի
 օլան ալօղաթ, տօղթօր վէ միլլի իշվիլլէրինիպ
 տախի պուլունտա տըր: Սիլին էն մուղտու-
 տէն վաղիֆլէրինիլլէրին պիրի տէ միլլէթլինի-
 վին ֆարպը մէզնէպի ֆրրգալարը արասընտա
 մաթթէսիւլի հուսուլէ կէլմիշ նախօ թէֆ-
 րիլլէրի իղալէ էթմէք տիր: Միլլէթլին էքսէ-
 րիլլէթլին թէլլէր էտիպ 1863 Սանհանադրուրի-
 նը իլէ միւթթապ օլան Լուսաւորցալանլարըն
 փէք մէսէրքէթպախշ պիր պասիլլէթ իլլէ Փօ-
 թէսթանթլարա սամիմի պիր իթթիհատ իլլէ

մէրպուր օլմաղը թէքլիֆ Լթաիքլերին իշիթ-
տիյիմաէ, նէ՛ դատար մէսրուր օլտում: Վէ
պու ալիճէնապ թէքլիֆէ զարչը Փրօթլս-
թանթլարըն կէօթթէրաիքլերի հիւնն ի զապու
պանա թարիֆի նազապիլ պիր սէլուր պախ
էյլէաի: Էֆէնտիլէր, պիր ճիտաի տօթ հա-
լընտա շու պէյանաթտա պուլունմամ միւսա-
ատէ պուլուրունուզ: Սիզ, է՛յ էրմէնիլին
հարընքի միւթէֆէքթիլէրի, Էհալինի ի թէչ-
վիգ վէ թէչճի էտինիզ: Սէօյլէյինիզ էրմէնիս-
թան էհալիսինէ, սէօյլէյինիզ Սիվազ վէ Պիթ-
լիս, Ատանա վէ Այնթապ էրմէնիլինէ, սէօյ-
լէյինիզ քէնտի միլլէթլերինն շէրէֆ վէ պայ-
րաղընը եիւքսէյտէ թուրմուչ օլան օ զհա-
յաթ միւճահիտլէրէ, սէօյլէյինիզ Զէյթուն
տաղ վէ տէրէլէրինն ճէսուր էվատուրընա
քի տահա միւչաչա, տահա միւնէվլէր պիր իս-
թիգպալ քէնաիլէրէ միւնթաղըր արք: Մըսըն
ուսուրը տէվլէթլինտէ էրմէնի մէչուր ղէվաթ
պէօլէք պիր բոլ օյնամըշ վէ քէզա քէնտիլէ-
րին ֆէվզէլատէ իգթիտարընը սալէսինտէ
Օսմանը հիւքիւմէթլինն մէսուլ մէվլիլէրինէ
իթթիֆա էթմիշ տիլէր: Վէ Բուսիանըն պիր
չօգ հիւքիւմէթ մէմուրիյէթլերինտէ շայանը
թազաիթ խըմաթլէրիլէ քէսպ ի շէօհրէթ էթ-
միշ պիր չօգ էրմէնիլէր վար տրր: Պու ճիւմ-
լէսի, էֆէնտիլէր, պիզի շունու սէօյլէմէյէ
սէվզ էտիյօր քի էրմէնիսթան իչիւն մէսուլ
վէ պէրրազ պիր իսթիգպալ վար տրր:

Ապազգայնացում ղի Էնկեպի մեքթեպիերի. —
«Ասուն» Ազասաւստա Ապազգայնացում հանի,
միլլիյէթլէն ուզապաշմազ մէսէլէսի հազ-
գընտա հազմագտա օլտուղու սիսիլէ ի մէ-
գալէսինի իքմալ վէ էն սօն մէգալէսինտէ
արզուլարընը խիւլասա էթմիշ տիր: Մէզքիւր
մէգալէսին մուհիմ գըսմլարընը պեր վէճի ի
աթի նազլ էտէրիզ: — «Ապազգայնացում զարչը
միւճահէտէ էթմէք զարուրէթի՝ պու կիւն քէ-
մալը ճիտտիյէթլէ նազարը իթիպարա ալընա-
ճազ պիր մէսէլէ շէքլինէ կիրմիշ տիր: Ապազ-
գայնացումըն աթիլէրի՝ միսիօնէր թալիմ ու
թէրպիյէսինտէ, միլլի թալիմ ու թէրպիյէտէ վէ
պիզիմ սիյրէթիմիզաէ մէվճուտ օլտուղու ճի-
հէթլէ միւճահէտէյի տախի այնի վազթտա
թապիլի պու իւչէ գարչը թէվճիհ էթմէք լա-
ղըմ տըր: Պու միւճահէտէյի իլէրի կէօթիւր-
մէք իչիւն Միսիօնէր թալիմ ու թէրպիյէսինէ

քեամիլէն մուխալիֆ օլմաղա հաճէթ օլմաղապ
անճազ միսիօնէր թալիմ ու թէրպիյէսինի տի-
նի օլմագտան մէն Լաիպ սնը տիւնէվլիլէմէյէ
իճպար էթմէլի տիր, պու իսէ, Էիլէր պիզ ա-
զու էտէրու՛ք միւշքիլ պիր շէյ տէյիլ տիր: Մի-
սիօնէր մէքթէպլերինն պիր Խուլամ թալէպէ-
յէ Քրիսթիանիյիլ տիր վէ պուալալընը, պիր
Բուս թալէպլէյէ Պաթօլէք հախտա Փրօթլս-
թէսթան թալիմաթը մէշէվլիլէսինի զապուլ
էթմէյէ իճպար էտէմէտիքլերի սահիհ իսէ,
այնի մուամէլէնն պիզէ գարչը տախի իճրա
օլունմաընը թալէպ էտէպիլիլիլիզ: Հէր հանիլը
պիր միլլէթէ մէսսուպ թալէպլէրէ քէնտի միլլի
լիսան, էտէպլիյաթ վէ թարիխինն թէսըիսի
խուսուսընտա միւսալի պիր մէվլիլ վէրմէյէ
միսիօնէրլէրի մէճպուր էթմէլիլիզ: Մուսիբըր վէ
մէթին պիր սուրէթտէ գոյաճաղըմը պու մաթ-
լուպա միսիօնէրլէրին իպրազը մուվաֆազաթ
էտէճէյինէ էմինիմ: Մուվաֆազաթ էթմէպլէրտէ
անլէրէ գարչը պոյզօթ իլան էտէպիլիլիլի:
Փաղաթ էրմէնի սիպհանընը թալիմ ի իպթի-
տալիլերինի էճնէյի մէքթէպլէրտէ ալմամալա-
ընա միւսաատէ էթմէմէյիլիզ: էրմէնի սիւպ-
հանը, հանիլ սընըֆ վէ յարաւնուսնուրիւն
մէսսուպ օլուրա օլսուն, թալիմ ի իպթիտաի-
սինի հէր հալտա Ազգային մէքթէպլէրտէ
ալմալը տըրլար: Պինաէն ալէյհ էճնէյի իպ-
թիտաի մէքթէպլէրէ հիչ պիր էրմէնի սապի
վէրմէմէք վէ օրտա պուլունանլարը տախի թէք-
րար Ազգային մէքթէպլէրէ կէթիւմէք իչիւն
լաղըմ օլան հէր վարթա ի միւմքինէյի իսթիմուլ
էթմէք կէրէյիլ: Լալին պու զայրէթլին միւսմիր
օլմաղը իչիւն միլլի մէքթէպլէրիմիզի ղէմանըն
իսթիյաճաթընա կէօթէ իսլան Էթմէք լաղըմ
տըր: Պու խուսուտա տիլէր յարաւնուսնու-
րիւնլար իլէ տախի թէքիւք ի մէսաի էսիպ
պաղը ուֆազ գոտալա վէ շիւրլէրտէ այրը
այրը մէքթէպլէր սազլայաճազ վէ պու սէ-
պէպուն ֆազլա մլոարիֆէ տիւչար օլաճազ
հէրտէ, պիր, լալին միւքէմիլէ մէքթէպ սազ-
լամազ միւմքին տիր: Թէքրար էճնէյի Միսիօ-
նէր մէքթէպլէրի իլէ տախի պիր անլալընա
կէլիպ, փրօզրամլարընտան մէքեաթիպ ի
իպթիտալիյէ մախսուս օլան գըսմընը
թայ էթտիրմէյէ մուվաֆազ օլապիլի-
րիզ: Պինաէն ալէյհ միւճիթէմէլ օլան վէսաի-
թի իճմալ էտէրէք աթիտէյի խուսուսընը
թէքլիֆ էտէրիմ: 1. Էճնէյի իպթի տի մէք-
թէպլէրէ գարչը պիւա թէֆրիզ վէ պիւա շարթ

իւան ը միւճահէտէ էթմէք: 2. Ազգային իպ-
թիտաի վէ իտատի մէքթէպլէրի իսլահ էթ-
մէք: 3. Թալիմ ի թալի (Եկրորդական) փը-
րօկրամը իչիւն էրմէնի միլլի թալիմինէ բիա-
յէթ օլունմազ չարթըյլա էճնէպի միւէսսէսէ-
լէրլէ անյալըչա կէլմէք: 5. Ապագգայնացունըն
պիլճիւմլէ սաֆնէլէրինէ վէ պիլճիւմլէ ապագ-
գայնացած էրմէնիլէրէ գարչը իլան ը միւճա-
հէտէ էթմէք: 5. Էվլատարընը էճնէպի իպ-
թիտաի մէքթէպլէրէ թէսլիմ էտէն էպէվէյնէ
գարչը իլան ը միւճահէտէ էթմէք: Պու թէք-
լիֆ օլունան վասթթալարը իճրա էթմէք փէք
միւլէքիլ տիր, պիլիլիդ, լաքին այնի վագթտա
օ տէրէճէտէ զարուրի վէ ամիր տիր: Մու-
վաֆֆադիյէթ իչիւն, միւճահէտէ վէ զայրէթ
իլէ պիլա թէֆրիդ ի մէզնէպ գուվվէթլէրի
պիլրլէշտիրմէք կէրէք տիր: Զիրա Ապագգայնա-
ցուն թօխումլարը վէ ամիլլէրի նէ՞րէտէ պու-
լունտուղու, Գաթօլիքտէ՞ մի, Փրօթէսթանթ-
տա՞մը, Էօզսա Լուսաուրչահանտա՞մը պուլուն-
սըզը ֆարպ էթմէզ, թէնլիքէ միլլի տիր: Գա-
թօլիք, Փրօթէսթանթ վէ Էախօտ սաիր պիր
տինէ սալիք օլմագ թէնլիքէյի ազալթմագ,
զիրա թէնլիքէ միլլի տիր, տինի տէյլ: Ու-
մումի թէնլիքէյէ գարչը ումումի գուվվէթ-
լէրլէ միւճահէտէ էթմէլի տիր: Լաքին ու-
մումի քէլիմէսինին էլասթիգի օլտուղունու վէ
արամըզտա ալէյլէրինտէ միւճահէտէյէ մէճ-
պուր օլտուղունուլ ապագգայնացնող իւնսիր-
լէր տախի պուլունտուղունու պիլտիյիմիդ ճի-
հէթլէ, պու քէլիմէյի՞ միլլի թէսալվուր իլէ
մէմու, միլլի իտէալը վէ միւճահէտէ էտէպի-
լէճէք սինիրի օլան միլլէթտալար մանասըն-
տա իսթիմալ էտիյօրուզ: Պու կիպիլէրին ա-
տէտի նէ գատար տա ազ օլուրսա օլունն,
իման վէ իրատէթլէրի օլտուղճա զալէպէնին
քէնտիլէր թարաֆընտա օլաճաղընա էմինիմ:»
Պու խուսուստա միւթալալարըմըզը պաչգա
պիր վագթտա սէրտ էտէճէյիդ:

Պուղարիա մուհարեպէսէն սօնրա. — Պուլ-
պարիայը վէ անըն էհալիսինի պիլէնլէրտէն
փէք ազ քիմսէլէր՝ մէմլէքէթին քէնտի ֆէ-
լաքէթլէրինէ նիհայէթ զալէպէ չալաճաղը խու-
սուսընտա թէրէտտիւտ էթմիշ տիրլէր: Յագաթ
իքի չէտիտ մուհարէպէլէրին թէէսիրաթընտան
գուրթուլմագ իչիւն անըն կէօսթէրալիյի զայ-
րէթ՝ հաթթա էն զիյատէ պէտպին օլանլար

իչիւն պիլէ մուճիպ ի հայրէթ օլմուշ տըր: Մու-
հարէպէ էմնասընտա իլան օլունան Մօրաթօ-
ւօմ, կէչէն Սեպտեմբերտէ Էանի օրաուճուճ
թէրիսինտէն 6 հաֆթա սօնրա խիթամա էր-
միշ իտի: Մէքքիւր թարիխտէն պէրի վու-
գու պուլան իֆլասլարըն սալըսը, մէմլէքէթին
հալը թապիսինտէ օ գատար միւտտէթտէ
վուգու պուլան իֆլասլարա նիսպէթէն մուհիմ
պիր արթմաղլըզ կէօսթէրմիշ տիր: Յագաթ
տանա զիյատէ չայանը տիգգաթ ճիհէթ չու-
տըր քի, Յունվար վէ Փետրուար ալարընտա
վէրիլլէրտէն հասըլ օլան վարիտաթ՝ կէչմիշ
սուլս սէնէլէրինէ նիսպէթէն մուհիմ պիր
արթմաղլըզ կէօսթէրմիշ տիր: Եագընլարտա
Մալիյէ նազըրընըն Սօպրանիյէտէ Էափմըշ օլ-
տուղու պէյանաթա նազարէն, հիւքիմէթ-
թին էվրագը ըէսմիյէսինին հագիգի ֆիյէթ-
թի իլէ բաիճ ֆիյէթի արասընտա 1913
սէնէսինին սօնլարընա տօղրու կէօրիւ-
լէն ֆարգ Էիւզտէ Էրմի իքէն, պու կիւն
ֆարգ Էիւզտէ 713ա թէնէզլիւլ էթմիշ վէ չօգ
կէչմէտէն պու ֆարգըն թէմամէն զալ օլաճաղը
փէք միւնթէմէլ տիր: Տէօրթ միլիօն ֆրանգա
պալիդ օլան աիւյունը միւնթէմէվլիճէսինի թէս-
վիյէ էթմէք իչիւն Պուլղարիա պիր իսթիդրագ
ազտընա չալըչըյօր վէ պու պապտէ միւզաքէ-
րաթ մուվաֆֆադիյէթլէ ճէրէյան էթմէքտէ
տիր: Հիւքիմէթ էճնէպի ալանալարը թէէտիյէ
վէ Յրանսա վէ Բուսիատա Էէրլէշտիրլիմիշ օ-
լան խաղինէ թանվիլաթընը թէնցիդ էթմէք
արգու էթտիյի կիպի, Միլլի պանգանըն տախի
սէրմայէսինի թէգիտ էթմէք վէ պու սայէտէ
մէմլէքէթին թիճարէթ վէ սէնայի տանա զի-
յատէ թէչվիգ օլունմասընը արգու էտիյօր:
Զիրա Պուլղարիանըն սիյասի խէլասը ան-
ճագ պու ճիհէթտէ տիր: Պուլղար էհալիսի-
նին գուվվէթլի սէնայի իլէ հիւքիմէթթին
պասիրէթլի սիյասէթթինին Էէկտիկէրլիյէ պիր-
լէշմէսի, Պուլղարիանըն Պալգանլարտա սաղ-
լամ իգթիսատի պիր մէվգի խհրագ էթմէսի ի-
չիւն մուվաֆֆագ պիր մուհարէպէտէն տանա
զիյատէ Էալտըմ էտէպիլիլի:» Նիյո Իսք զա-
ղէթասը պալատէքի վէճիլէ խտարէի քէլամ
էթտիքտէն սօնրա, Պուլղար էհալիսինին սօն
ֆէլաքէթէ սէպէպ օլան ըրճալը տէվլէթինէ
գարչը փէք չէտիտ մուամլէլէ էթմէյէ թէճրիպէ
օլունտուղունու վէ լաքին սօն վագթլարտա
պու թէճրիպէնին Էալաշ Էալաշ զալ օլուպ
ըրճալը տէվլէթինէ միւմքին մէրթէպէ ազ մէ-

սուղիցէն թահմիլ էթմէյէ մէյլ էթտիյինի սէօյ-
լէյօր վէ պատէհու իսթիզրազ մէսէլէսինէ կէ-
չէրէք, Պուլղար հիւքիւմէթինին փարիզ փի-
յասէսինտէն զիյատէ, Պէրլին փիյասէսինտէն
փարա թէսարիք էթմէյէ զարար վէրտիյինի
վէ լաքին մուխալիֆ ֆըրզա թարաֆընտան
պունուն Պուլղարիանըն սիյասիյէթ ի խարիճի-
յէսինին ֆրանսատա իֆլաս էթմիշ օլտուղու-
նա՝ աթֆ օլունտուղունու պէյան վէ Մուխա-
լիֆ ֆըրզանըն պու մէսէլէտէ թուլթուշ օլ-
տուղու մէվգիի մուախէզէ էտիյօր:

Իման իյէ շիֆա վիւրմէֆ. — Պունտան իւշ
պուլղուզ սէնէ մուզատտէմ ինկիլթէրրատա,
«Իման» վասըթասըյլա թէտավի էթմէք հա-
րէքէթինին սէրի թէրապըյաթը վէ անլէրէ
աթֆ օլունան նէթիճէլէր հագընտա միւզա-
քէրաթ վէ թէտգիպաթտա պուլունմագ մագ-
սատըյլէ մէհուր բուհպան վէ տօգթօլարտան
միւրէքքէպ պիր գօմիթէ թէչէքքիւլ էթմիշ
խտի: Պու գօմիթէ 19 իճթիմատան սօնրա
կէլմիշ օլտուղու նէթիճէլի ախրէն պիր ռիֆօր
հալինտէ նէշր էթմիշ տիր: Բիֆօրթուն նիհա-
յէթինտէ գօմիթէ նէթիճէլի շու վէճէլէ իճմալ
էտիյօր: Իման վասըթասըյլա օլան թէտավի-
լէրին վիւճուա իւզէրինտէ օլան թէչէսիրաթը՝
փիֆի եախօտ քեղիմաք իլէ օլան (sugges-
tion = իմա վէ իխթար) թէտավինին թէչէսի-
րաթընտան ֆարզը օլմատըղը թահիզա-
թըմըդ նէթիճէսինտէ իսպաթ օլունմուշ տըր:
Թէլգինաթ քէլիմէսի պու բիֆօրթտա տահա
ուսումի օլարագ, ֆիքրին գուվլա ի թապիի-
յէսինին թէտավի մագսէտլէրինէ թաթպիգի
մանաթընտա իսթիմալ օլունմուշ տըր: Թէլգի-
նաթ իլէ թէտավի՝ պաղը քիմսէլէր թարա-
ֆընտան սարլլէրէ նիսպէթէն տահա միւզս-
սիր պիր թարզտա թաթպիգ օլունապիլիւր վէ
պու վաղը՝ պաղը շիֆանըլարըն քէնալլէրէ
իզաֆէթ էթմիշ օլտուղարը խուսուսի աքիյե-
լէրի թէֆսիր էտէպիլիւր: Ուզվի վէ տաիմի
օլան (organic) խասթալըզար իլէ ալաթը վիւ-
ճուտտա մէյտանա կէյէն մուվազզաթ (func-
tional) թէչէվիւշ վէ խասթալըզար հէքտիկէ-
րինտէն գաթի վէ էսասի պիր խաթի իլէ թէֆրիգ
էտիլմէդ: Ֆագաթ փէք տապիգ թահիզաթ-
տան սօնրա շու նէթիճէլէ կէլմէյէ մէճպուր
օլմուշուզ քի, իման եախօտ յուսանի թէչէսի-
րաթ վասըթասըյլա օլան թէտավիլէր, անճագ

ալաթը վիւճուտտա զուհուր էտէն ալըզի վէ
վէ մուվազզաթ խասթալըզարտա (func-
tional disorders) տաիմի պիր ֆաիտէ հոսուլէ
կէթիւրէպիլիւր: Պու գաիտէյէ աթֆ օլունան
խաթիմնալար օ զատար շիւպհէ ալթընտա տըր
քի, անլէրի մէվգուը պահա էթմէք աէյմէդ:
Պու ճիհէթէ խուսուսի տիգզաթ տալթ էտէ-
րիզ, զիրա պիր չօգ քիմսէլէր ուզվի (organic)
խասթալըզարը իչիւն տաիմի պիր շիֆա էլտէ
էթմէք իւմիալիլէ պու շիֆանըլարա միւրաճէաթ
էտիյօրը վէ պու սէպէպուլէն մէզքիւր խաս-
թալըզարըն թէտավի էթմէք իչիւն լաղըմ
կէլէն թըպպի թէտալիլէրի քէնալլէրին գա-
րարընա օլարագ թէչէսիր էտիյօրը: Գօ-
միթէնին թահիզաթը վէ կէլմիշ օլտուղու նէ-
թաթ իման վասըթասըյլա օլան թէտավիլէրէ
ինանմայանլարա գարը միւզսսիր պիր ճէվապ
տըր: Գօմիթէնին քէչֆ էթտիյի էսասի պիր ճի-
հէթ շու տըր քի իման վասըթասըյլա օլան թէ-
տավի՝ թէլգինաթ հանի իման վէ իխթար թարի-
գիլէ օլան թէտավիտէնմահիյէթճէ ֆարզը տէլի
տիր: Գօմիթէ իլթէ պու էսասլարա իսթինտան
տունանըն գուվլէթինէ օլան իմանըն թէչէքիտ
էթմէք իսթէյօր: Գօմիթէ քէմալը ինթիրամ-
լէ ինանըյօր քի, Իլահի Գուտըթթ թապիի
գաիտէլէր վասըթասըյլա վէ անլէրէ թէմամէն
միւթապըզ օլարագ իլլէր: Գօմիթէ հէնուզ թէ-
չէքքիւլ էթմիշ վէ ֆաիտէլի սէմէրէլէր վէրմէ-
յէ պաղմըզ պիր իլմի մէսլէքի թէչէյտ էտիյօր:
Գօմիթէ վաղը օլան հէր նէվ շիֆա վէ թէտա-
վիլլէրին պիր թաղըմ սիւրլէյիճի եախօտ խա-
րիգ իւլ ատէ վէսաթի իլէ տէյլ, անճագ ինսան
ֆիքրինին վէ վիւճուտունուն թէմամէն եախօտ
զըսմէն թէֆսիր օլունապիլլէն թապիի գաիտէ-
լէրինէ թէվֆիգէն հասըլ օլտուղունա գանի
տիր:

Տիւնիւսա Իպաւնըրըն աւէսի. — Փրօֆէսօր
Տ. Վէսթէրմանըն վէ Տր. Ս. Մ. Զուէմըրըն
հաղըրլամագտա օլտուղարը ելէն մուֆասսալ
սթաթիսթիգ ճէտվէլլէրինէ նաղարէն Իսլամա-
րըն ատէտի պէր վէճի աթի տիր:

Գրիսթիան

Եւթիւն	հաքիմիյէթի ալթընտա	
Ասիա	156,690,110	123,690,310
Աֆրիգա	42,036,349	41,836,344
Էվրօպա	2,373,676	1,373,676
Ամէրիգա	174,061	174,061
Ալիսթրալիա	19,500	19,500
Ենօքիւն	201,296,696	167,093,891

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ԷՐՄԵՆԻ ՔԻԼԻՍԱՍՐԵՐ ՆԱՍԸԼ ԻՍԼԱՀ ԷՐՄԻԼԻ

1.

Էրմէնի քիլիսասը իսլահաթա միւնթա՞մը սըր: Պու սիւալա պու կիւն չօղար միւսպէթ սուրէթտէ ճէվապ վէրլյօրլար, մամաֆիւն աք-սինի իտաիա էթմէյէ թէրէտուիւտ էթմէյէն պիր մուհաֆազաքեարան կիւրուհը տախի վար սըր:

Իսլահաթըն լիւզիւմիւնէ իթիգաս կտէնլէ-րին էքսէրիսի իտաիա էտիօրլար քի, պու իսլահաթը թէլլին էտէն վէ անը մէճպուրի գըլան քէյֆիյէթ ասըն ըռնը սըր: Անլէր տէյօրլար քի, երկիրմինճի ասըտա իրմին վէ մէտէնիյէթին գամաշտըրընը նուրու գարըսըն-տա էրմէնի քիլիսասը քէնտինին քէօնէլէշմիշ հալընը իտամէ էթմէյէլի տիր: Հէր շէյ թէ-պէտուիւ, թէրաղլի էտիօր, քիլիսա տախի էկէր մէվնուսիյէթին մուհաֆազա էթմէք իս-թէյօր իսէ պու ումուսի հարէքէթէ իթիրաք էթմէլի տիր: Վէ անլէրին թալէպ էթտիքլէրի թէպուլլաթ նէ՞ տիր: Իշթէ անլէրին թալէպլէ-րի:

Իպատէթ իսթիսար օլունմալը սըր: Երկիր-մինճի ասըն մինէվվէրտէ ուղուն իպատէթ օսանճընա քի՞մ թէհամմիւլ էտէպիլլի, խու-սուսաքի պու կիւն տիշարտա օ գատար էլլէն-ճէ մահալլարը վար սըր:

Քիլիսայը գանէփալար վէ քիւրսիւլէր իլէ թէֆրիշ էթմէլի տիր: Երկիրմինճի ասըն էլ-պիսէսի պունու թալէպ էտէր:

Թէրէնիւմլէր՝ տէօրթ հալսա լաէգէլլ իւշ սէսի օլմալը վէ մուսիգա իլէ իտարէ օլուն-մալը սըր: Երկիրմինճի ասըն նաղիքէշմիշ գուլաղլարը պունու թալէպ էտէր:

Պահի վէ օրուճ գալտըրըլմալը սըր: Եր-կիրմինճի ասըն միտէլլի պունու թալէպ է-տէր:

Քիլիսանըն ալին վէ մէրասիմի արասընա էճնէպիլէրտէն սիվիշմիշ օլան պաղը պըսմար չըգարըլմալը սըր: Երկիրմինճի ասը՝ միլլիյէթ ճէրէյանընըն գուլվէթլի օլաուղու պիր ասը տէյիլ մի տիր:

Իտարէյէ վէ նիքեհան միւթէալլըղ ումուր-տա թէպուլլաթ իճրա էտիւմէլի տիր: Տէյիլ մի քի ասըն բուհու տահա զլյատէ անբարանէ օլուպ, ասը ֆիքըրի թագիտաթա քիմսէ թէ-

համմիւլ էտէմէզ: Իսլահաթըն լիւզիւմիւնէ գալլ օլանլար թարաֆընտան ումուսիյէ թալէպ օլունմազտա օլան խուսուսաթ պունլար վէ պունլարա միւշապիւն շէյլէր տիր: Ֆազաթ իս-լահաթ սալասընըն մէզքիւլ թարաֆտարլա-րընըն չու իքի էսասի նօգթալարտա հանըլ-արգլարընը՝ գանաթ ը վիճտանիյէմիղին պիւ-թիւն գուլվէթիլլէ իտաիա էթմէքլիյէ պիղէ միւսաատէ պուլլուրուլուն:

1. Սաթի վէ սանի տէրէճէտէն օլան պիր թաղըմ շէյլէր՝ քիլիսա իսլահաթընըն տախիլի, էսասի, խուսուսի վէ գարուրի օլան ունսուր-լարըլա գարըշտըրըլլօր:

2. Ասըն բուհու իսլահաթ միւշէվվիգ վէ միգեսա ատա օլունուլօր:

Էրմէնի քիլիսասընըն՝ պալատէ զիքը օլու-նանլար կիպի իքիմի վէ իւշիւնճիւ տէրէճէտէ պուլունան խուսուսաթտա տախի իսլահա վէ ասըն իյճապաթընա թէվֆիգ օլունմաղա միւհ-թաճ օլաուղունու վէ ասըն բուհունուն անլէ-րի գապիլ ի իճթիւնապ օլմայան պիր գարու-րէթ մշնգէլէսինէ կէթիրտիյին ինքեար էթմէ-յիլ: Ֆազաթ պիւթիւն պու իսլահաթ վէ թէ-ճէտուլաթ պու կիւն մէվգի Ֆիլիլ չըգսա վէ ասըն բուհու վէ զէմանըն իյճապաթը քեհամիլէն իսաֆ օլունսա (խթէտիյի իճրա օ-լունսա) պիլէ հազիգաթէն իսլահ օլունմուշ պիր քիլիսայա երնէ մալիք օլմայաճաղըմըզա գանի իլ: Պու՝ սատէճէ էսկի շարապը երնէ թուլում-լարա գօյմաղտան պաշգա պիր շէյ օլմայաճաթ սըր:

Էօլլէ իսէ էրմէնի քիլիսասընըն հազիգի վէ Խ-սապի իսլահաթը նէսէն իպարէթ տիր վէ անըն հազիգի միւշէվվիգ վէ միգեսա նէ՞ օլմալը սըր:

Պու սիւալլարա ճէվապ վէրմէղտէն էվվէլ պաղը միւլահաղաթ ը ումուսիյէ սէրտ էթմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլունուլօրըղ: Իլթիպաս վէ թէշէվվիւշէ մահալ պրազմամաթ իշիւն էվ-վէլա ֆիլիսա լուղէթի իլէ նէ՞ անլատըղըմըղ պէյան էտէլիմ: Քիլիսա լուղէթի, մալիւմ օլ-տուղու վէճիլէ, պաշըճա իքի մանասա իս-թիմալ էտիլիր: Պիրմինճի վէ իպթիտաի մա-նասը իլէ ալընտըղտա, քիլիսա միւմիւլէրին հէյէթ ի մէճմուէսի տիր քի անը Մանեվի ֆիլի-սա թէսմիյէ էտէպիլիլիլ: Իքիմի մանասա իսէ քիլիսա՝ իթիգատաթը, թալիմաթը, ու-սուլը իպատէթի, մինպէրի վէ էտէպիլաթը, ալին վէ մէրասիմի, թէշքիլաթ ը իտարիյէսի,

թէպչիր ի պէշարէթէ ակոս վէ հախօտ խայր-
խահանէ ուսուլ վէ ատաթը վէ սարիէյի հավի
պիր միտհասիտէ ակոս Իշպու մէգալէմիդատէ լա-
զըմ օլան սըրալարտա պու ֆարզը նազարը
իթիպարա տւմաղա չալըշահաղըզ:

Քիլիսա իսլահաթը մէսէլէսի իլէ իշթիղալ
էթսիյիմիդ վագթ, աօղըու վէ մագուլ պիր
նէթիճէյէ վասըլ օլմագ իշիւն աթիտէթի իւշ
նօգթալարը նազարը իթիպարա ալմագ, անլէ-
րի էվլէլա իտէալ մանալարընտա ալմագ վէ
սօնրա անլէրի վագըալար իլէ մուղայէսէ էթ-
մէք լալըմ տըր: Պու նօգթալար պէր վէճի ի
աթի տիր:

1. Մանէվի քիլիսանըն վէ քիլիսա միւլէս-
սէսէսինին միւնասէպաթը:

2. Մանէվի քիլիսանըն բուհանի հայը:

3. Քիլիսա մուէսսէսէսի պու բուհանի հալ
իշիւն նէ՞ տէրէճէ մէսուլ տըր:

Պիրինճի նօգթալը ալալըմ: Միւլէսսէսէսին
մանէվի քիլիսա իլէ միւնասէպէթի նէ՞ օլմալը
տըր, պու խուսուստա իտէալ հալ նէ՞ տիր:
Բապալըմը՝ քէնտինի թէնդիտ էսէն Ֆէրիսիլէրէ
«Ինսան» Շաքաք իշիւն տէյիլ, Շաքաք ինսան
իշիւն օլտու» տէտի: Քիրիստոս նազարընտա Շա-
քաք՝ տիրի էն էսքի վէ էն մուգատտէս միւլէս-
սէսէլէրտէն պիրի օլան Շաքաք՝ հէմասըր ֆի-
րիսինինքինտէն ֆարզըլ իտի: Ֆէրիսի միւլէս-
սէսէյի մագսէտ էթմիշ վէ ինսանը անա սէճտէ
գըլան պիր քէօլէ մագամընա էնտիրմիշ իտի:
Քիրիստոս էշիւնըն պու դայր ի թապիլի վագլի-
յէթինի պիր տարպէ իլէ թէպտիլ էսէրէք ին-
սանա լնագսէս մէվլի ի ալիսինի վէ միւլէսսէ-
սէյէ տախի անճագ լայըգ օլտուղու խըտմէթ-
ճիլիք վագլիֆէսինի վէրտի: Շաքաք կիպի տի-
կէր պիլ ճիւմլէ միւլէսսէսէլէր տախի ինսան
իշիւն վիւճուտա կէթիլիլմիշ տիրէր, եօգոս
ինսան օնլար իշիւն տէյիլ: Իման թապիրլէրի,
քիլիսա խըտմէթլէրի, այլն ու մէրասիմ ի
բուհանիյէ, խորհուրդլարըն իճրասը, վագ,
թէրէննիւմ, իտարի թէշքիլաթ վէ պուշլար
կիպի պիլճիւմլէ չէյլէր՝ մանէվի քիլիսայա,
ինսանա, բուհանի թէճէտտիւտէ մէտար օլ-
տուղլարը տէրէճէտէ պիր գըյմէթի հաիզ տիր-
լէր: Անլէր անճագ վալըթա օլուպ աւլա մագ-
սէտ օլմամալը տըրլար: Ինսան, մանէվի քի-
լիսա՝ մագսէտ տիր, միւլէսսէսէ իսէ, նէ գա-
տար տա մուղատտէս օլուրսա օլուրն, անճագ
վալըքա օլուպ հագըը մէվճուտիլէթ վէ գըլ-
թէթի՝ մագսէտէ, ինսանա խըտմէթ էթմէսիլլէ

միւլէնասըպ օլարագ հասըլ օլուր: Մագսէտ
վէ վասըթանըն պու թապիլի վէ մագուլ վա-
ղիյէթինի թէպտիլ էթմէք, տիր թարիսինտէ
եափըլմըշ վէ եափըլապիլէճէք օլան էն պէօ-
յիւք վէ միւլէլիք սու ի իսթիմալաթտան պիրի
տիր: Պու, հանի միւլէսսէսէյի խըտմէթճի մէվ-
գլինտէն էֆէնտի մէվգլինէ եիւքսիլթմէք վէ
մանէվի քիլիսայա անճագ խըտմէթճի մէվգլի-
նի վէրմէք, էօյլէ պիր սու ի իսթիմալ տըր
քի անլն իլէ քիլիսա թէհաճճիւր էթմիշ հանի
թաշ քէսիլմիշ պիր մէվգլիյէ տիւլէր, վէ անտէն
բուհանի հայաթ պէլլէմէք առէթա պուտալա-
լըգ տըր: Քիրիստոսըն զէմանընտա Եհուտի
քիլիսանընըն հալը պէօյլէ իտի վէ Քիրիստոսըն
էն չէտիտ հիւճիւմլէրի պու հալա գարչը իտի:

Կէլէլիմ իքինճի նօգթայա: Մանէվի քիլի-
սանըն տէրուինտէ իտէալ բուհանի հալ
նէ՞ օլմալը տըր: Քիրիստոս Մուգատտէսէ կէօ-
րէ քիլիսա՝ պաշընտա Քիրիստոս տուրան պիր
հէյէթ տիր: Թապիր ի ախէրլէ մանէվի քիլիսա
Քիրիստոսըն վիւճուտա տըր. (Կող. 1, 24): Քի-
լիսա իշիւն պուշտան տախա տագիդ վէ սահիհ
պիր թահատ վէրիլէմէք: Քիրիսայը—մանէվի
քիլիսայը տէմէք իսթէյօրուդ—պիր նիզամիւմէ,
պիր իման թագրիլի Լթրաֆընա թօփլանմըշ,
վէ ազալարը քէնտի տիրի գանըլլարընը վէ
հայաթլարընը օ նիզամիւմէյէ թէվֆիդ էթմիշ
պիր ճէմիլէթ կիպի առտ էթմէք պիւս պիւ-
թիւն հանըլը տըր: Պէօյլէ սուհի պիր ճէմիլէթ
քիլիսա նամընա աւլա լայիդ տէյիլ տիր: Քի-
լիսա միւլէթէրէք պիր իթիգատ էթրաֆընտա
թօփլանմըշ պիր ճէմիլէթ տէյիլ, տախա զիյա-
տէ միւլէթէրէք պիր հայաք իլէ նէպլան էսէն
պիր վիւճուտ օլուպ միւլէթէրէք պիր պաշա
պիրլէշմիշ վէ անա թապի տիր: Օ Պաշ՝ Քիրի-
ստոս տըր, վէ օ հայաթ Անրն հայաթը տըր:
Ինսան էվլէլա միւլէթէրիտէն տախիլի, հայաթի
պիր պագ իլէ օ Պաշա պիրլէշիլլէր վէ սօնրա
թապիլի պիր ինճիզապ իլէ պիր պիրինի պու-
լուրլար, պիր պիրինի մէյլ էտէրլէր վէ պէօյ-
լէճէ Քիրիստոսըն վիւճուտա—քիլիսասը—թէ-
չէքքիլլ էտէր:

Քիրիստոս Մուգատտէսին պու թասալվու-
րու իւղէրինէ իսթիմալ էտէրէք մանէվի քի-
լիսանըն հանի Քիրիստոսըն վիւճուտընըն իտէ-
ալ հալինին նէ՞տէն իպարէթ օլտուղոնու իս-
թիւթաճ էթմէք գօլայ տըր: Պաշըն իշի՝ տիւ-
լիւնմէք տիր: Վիւճուտըն վագլիֆէսի իսէ,
պէյնտէն կէլէն էմրլէրէ իթաաթ էթմէք վէ

անընթաց թափափվուր վէ թատմամբընդ մէվգիի ֆիլիէ չըգարմապ տըր: Էօյլէ իսէ քիլիսէնին վազիֆէսի, Բրիստոսա իթաթ էթմէք, անընթաց իստէթինի իճրա էթմէք վէ անընթաց րուհանի փրօղրամընըն թաթիպիլինէ չալըլմագտան իպարէթ տիր: Բիլիսանըն—մանէվի քիլիսանըն—պու վազիֆէսի թապիի իքիլէ թագսիմ օլունուր: Պիրի թէտաֆիի, տիկերի թէարրիւզի: Բիլիսա՝ քէնտի: քէնտինի կիւնահա դարչը միւտաֆաա էտէմէզ իսէ՝ քէնտինին պաչընա լայըգ պիր վիւճուտ օլամազ: Կիւնահ իլէ, տիւնհափէրէսթիլիք իլէ քէթթիւմ օլմուշ պիր քիլիսէ Պաչընըն էմրիլէրինի իճրա էթմէք մուղթէտիր տէյիլ տիր: Օ՝ րուհանի նօգթա ի նազարտան էօլմիւշ տիր: Նէճիպ, Կիւքսէք վէ իլահի մէյլլէրէ գարչը էօլիւ տիր վէ պիր զիհայաթըն հարէքէթլէրինի հափմաղա միւղթէտիր տէյիլ տիր: Բիլիսանըն իքիլինի վէ տահա մէօհթէչէմ վազիֆէսի՝ չէրրին գուվլէթլէրինէ գարչը միւճահատէ էթմէք վէ իլահի Բապլընըն մէլէքիլին տիւնհա իւղէրինտէթէվսի էթմէք իչիւն մունթագամ թէարրուզի պիր գուվլէթ հալինտէ իչլէմէք տիր: Բրիստոսըն տիւնհա իչիւն նէ՝ ճէլիլ փրօղրամընըն վար տըր: Ինճիլ հէր առէմէ վազ օլունմալը, միլլէթլէր քէնտինին րուհանի մէլէքիլինէ թապի օլմալըլար, հէր պիր ֆիլա մէ ճէմիլէթ ի պէչէրիլէ իչիւն գուտսիլէթ վէ մուհապպէթ՝ հայաթ գանուըն օլմալը տըր: Պու փրօղրամըն քիմ գուվլէտէն ֆիլիէ չըգարմապ տըր: Բիլիսա, Բրիստոսըն վիւճուտը: Վիւճուտ նէ գատար թէնպէլ վէ մուաթթալ գալրիսա պու մէօհթէչէմ մագսէտին գուվլէտէն ֆիլիէ չըգարմապ տա օ գատար տիւնարը թէթիլ օլուր վէ տիւնհա օ գատար ուղուն միւտտէթ առաւլէթ ի ինսանիլէնին փաթլայըլարընա, ինթիրասաթ վէ վահչէթ ֆըրթընալարընա սէյրիճի օլաճագ տըր: Պինաէն ալէյի մանէվի քիլիսանըն իտէալ րուհանի հալը կիւնահա գարչը քէնտինին իլահի պաչընաթն թէչիլի օլունան ուլանըգ վէ միւտէլլահ պիր հէյլէթ, չէրրին գուվլէթլէրինէ գարչը թէարրիւզի պիր հիւճիւմ տիր: Թապիի ի ալէրլէ գուտսիլէք վէ լուհապպէք անընթաց իստէթ թապիիլինին իքի սըֆէթ ի մախսուսէսի տիրլէր:

Պալատէ սէրտ օլունան միւլահաղաթ թապիի գարչընըգ իւլիւնճիւ սիւալը կէթիլիլ օլունան, իտէալ քիլիսա միւլահաղաթ հաճիկիսի տիր վէ քիլիսանըն րուհանի իտէալ հալինին

գուվլէտէն ֆիլիէ չըգարմապ իչիւն պու միւլահաղաթ նէ՝ տէրէճէ մէսուլ տըր: Պալատէքի միւլահաղաթըն նուրըլա, թապիի, ճէվապէն տէյլէճիլիք քի, Եօգարտա զիքրի կէչէն իտէալ հալը վիւճուտա կէթիլիլ մէք վէ անընթաց էթմէք մագսէտինէ էն զիյատէ մէտար օլան միւլահաղաթ, իտէալ քիլիսէ միւլահաղաթ տիր, վէ իչլէ պու միւլահաղաթ պու նէթիլէյի հուսուլէ կէթիլիլ մէք իչիւն պէօյիլէք պիր տէրէճէտէ մէսուլ տըր: Աքսի թագտիրտէ անընթաց վիւճուտալիլիլ նէ՝ իլէ թէպրիլէ օլունապիլլէճէք իտի: Մատէմքի զէմանըն թէղալիլիլ իլէ, թապիլիլար վէ ինթիրասալար տալիլ թէպտիլ օլունապիլիլիլէր, օ հալտէ իտէալ պիր միւլահաղաթ քէնտինի լայլէթէղալիլ (թէպտիլ օլմալ) վէ էպէտի առաւլէթ մէլիլ տիր, պիւքս թէճիլիլիլէլին նէթիլիլիլէ կէօրէ չէքլ վէ իսթիլիլիլէթ ալմագ իչիւն տալիլիլէն միւլահաղաթ քէնտինի պիր էլաթ թիլիլիլէթ իլէ միւլահաղաթ օլմալը տըր, վէ պու չէլ իտէալ պիր միւլահաղաթն մուհիմ պիր սըֆէթ ի մախսուսէսի տիր:

Պինաէնալէյի, պիր քիլիսա իսլահաթա միւլահաթ մը տըր մէսէլէսի մէվլուը պահա օլառուընտա, նազարը տիլգաթա՝ ալընաճագ իլէ իստուսա միւլահաղաթ տէյիլ, մանէվի քիլիսանըն րուհանի հալը օլմալը տըր: Էկէր պու հալ Բիլիսալ Մուգատտէսին պալատէ մէլգքիլ միլարընա նազարէն գանաթպալիլ իտէ, օ հալտէ պու քիլիսա իսլահաթա միւլահաթ տէյիլ տիր տէյլէճիլիլ, աքսի թագտիրտէ իսլահաթըն իւղիլիլիլէն պիւլա թէրէտտիւտ գապուլա մէճպուրուղ: Պագաթ նէ կիլի իսլահաթա միւլահաթ օլառուընտա թալիլն էթմէք իչիւն տահա տալիլ պիր թէչիլիլ իլէ անընթաց իւլիլիլ հալինին հաղիլիլ սէպէպլէրինի օլաթա գոյմագ վէ անա կէօրէ իլաճ թապիլիլէ էթմէք լազըմ տըր: Օ էսպապը չու իւլ իստուսալարտա արամալըլը: 1. Բիլիսանըն լապալըլը վէ մագսէտինէ սառաղաթսըլըլը: 2. Միւլահաղաթ մագսէտ մէվլիլինէ չըգարմապ հանըլը: 2. Միւլահաղաթն առաւլէթ քիլիլիլ:

Էսկի հէնի հէր քիլիսա, նէ իստէ օլառա օլուն, իսլահաթա միւլահաթ օլապիլիլ, ֆապաթ պու ինթիրասըն իւլիլիլիլ ֆարգըլ քիլիսալար իչիւն քիլիլիլէն ֆարգըլ օլապիլիլիլ կէլ մէղալէմիլալէ միւլահաղաթընըլըլիլիլ քիլիսալար իւղիլիլնէ մէրքէլլէտիրմէյէ չալըլաճագըլ:

ՄԵԱՐԻՖ ԳԱՆՈՒՆՆԱՄԷՍԻՆԷ ՊԻՐ ԻԼԱՎԻ:

Զատիկ թաթիլի միւնասէպէթիյէ ճարապ-
լուս հափրիյաթընը վէ Պաղտատ խաթթընըն
Մուրատ քէօփրիւսիւ ինչաթընը կէօրիւպ
կէզմէք իչին պիր դաչ արգաւառչա պէրապէր
օլ թարափլարա գըրոսա պիր հօճուղուղումուղ
օլտու: Եօճուղուղ դարֆընտա Այնթապըն ճէ-
նուպը շարդ ճիհէթինտէն տօգուղ սաաթլըզ
մէսաֆէտէ պուլունան Եօնա քէօյիւնտէ պիր
կէճէ գալմաղլըղըմըղ իճապ էթաի: Պու-
րասը Այնթապըն Տայը գատէ Ահմէտ Աղա-
նըն մալը օլուպ եիրմի էվտէն իպարէթ քիւ-
չիւք պիր քէօյ օլտուղունա բաղմէն պաղչէլէր
վէ մէզրու արազի իլէ մուհաթ դայէթ մա-
մուր պիր միլք տիր:

Էօյլէ թաամընտան՝ միւնասֆէրխանէտէ Այն-
թապըն տիկէր միւնասֆիրլէր իլէ պէրապէր օ-
թուրմուղ քէօյիւ անվալընտան, անլէրին ֆա-
ղիր վէ աճընագլը Էօմրիւնտէն պահա էտէր ի-
քէն, Ահմէտ Աղա տէրին պիր օֆ չէքիւպ «Պուն-
լարընքի չու գարա գամչը տըր, անլէրի պու-
նուն ալթընտա էզմէլի...» տէյիպ տիւարտան
ասըլմըչ պիր մէօհքէմ գամչը կէօսթէրտի:
Տօղրուսու պու սէօզ գուլաղըմա պիր ազ սէրթ-
ճէ տօգսնըպ «Զաթէն Աղա թապիրի Միւն-
թէպիտ թապիրինէ չօզ տէֆա միւթէրատըֆ
տէյի՞լ մի» տէյու տիւչիւնէրէք քէնտիմի պէօյ-
լէճէ իսքհաթ էթմէյէ չալըչտըմ, ամմա սէ-
ֆիլ քէօյիւլէր ալէհինտէ օլան պու սէրթ
թապիրլէր զիհնիմէ իչլէյիպ պէօյլէ պիր միւն-
թէպիտ օճաղընա տիւչտիւյիւմ իչիւն է-
սէֆ էթտիմ: Լաքին տէրհալ էօֆքէ
վէ էսէֆիմի պէր թարաֆ էտիպ, նազիք պիր
թարզ իլէ, ֆուգարալըզ, սէֆալէթ վէ ճէհա-
լէթ ալթընտա զաթէն էզիլմիչ օլան պու
պիչարէ քէօյիւլէրի գամչը վէ տէյնէք իլէ
պիր գաթ տահա էզմէքտէն իսէ, անլէրէ մէր-
համէթ վէ մուսվէնէթին իճապ էտէճէյինի
աղայա պիւտիրտիմ:

Պունուն իւզէրինէ Աղա հիտաէթլէ ալաղա
զալզըպ էլիմտէն թութալ վէ՝ «Կէլ տէ սէօղիւ-
միւ սանա իսպաթ էտէյիմ» տէյերէք պիզի
պիր քէօյիւ պինասընա կէօթիւրտիւ:

Պուրասը Եօնա քէօյիւնիւն մէքթէպի իմիւ:
Իչէրիտէ իքի սըրա հաղըրիւնէլէր էօնիւնտէ 18
քէօյիւ չօճուղար, քէօյիւ էլպիսէ վէ քէօյիւ
քիսվէթիլէ օթուրմուչլար իտի: Պիզի կէօրիւ
կէօրմէզ ալաղա գալզըպ դայէթ նազիք պիր

թարզտա պիզի սէլամլատըլար: Յթուրադտան
սօնրա, մուսալլիմ էֆհին Էմրի իւզէրինէ թա-
լէպլէլէրին պիրի դալզըպ պիզէ պիր խօշամէտի
նութղը իրաւ էլլէտի: ամմա նէ՝ խօշ, Եէտի
սէքիւզ եաչընտա, եալըն ալազ վէ պաչը ալիւ-
լի պու քէօյիւ չօճուղունուն աղղընտան օլ
նազիք վէ անլէլիլ լուղէթլէր նէ՝ թօհաֆ
չըղըյօրլար իտի: Հազիգաթէն հայրան գալտըզ
Իւչ թալէպլէտէն եէքտիկէրինի միւթէաղիւպ
պու կիպի նութղար վէ մանղում մէզալլէլէր
տինլէտիք: Սօնրա պիրադտա նիւզամի տէրս-
լէրինտէն իլիթմէք արզու էթտիք, վէ պիզիմ
ինթիխապ էթալիմիւ թալէպլէյէ մուսալլիմ է-
ֆէնտի՝ մալիւմաթը ումուսիյէյէ տաիր պիր
թաղըմ սիւալլար իրաւ էթտի: Զօճուղուն
վէրտիյի տօղուն վէ տօղրու ճէվապարա չա-
չա գալտըզ: Թալէպլէրտէն հէր պիրի 30—40
սահիֆէլի գրաաթ քիթապլարընըն հէր հանկը
պիր սահիֆէսինտէն փափաղան կիպի օգու-
յուպ կիտէպիլիյօր իտի: Թէրէնիւմ վէ նօ-
թա տա էօյրէնմիլլէր: Պունլարտան ֆաղա
հարէքէթ ի պէտէնիլ տաիրէսինտէ տէ էվիյի
իլէրի կիթմիլլէր, չէօյլէքի նիւզամի պիր ալազ
թալիմի Էփապիլտիլէր:

Հէփ պունլարը կէօրտիւքտէն սօնրա Ահմէտ
աղա էլիմտէն թութուպ, «Սէօղիւմիւ իսպաթ
էթտիմ մի» տէյու սիւալ էթտի, պէն իսէ
քէօյիւ գամչըլամազ իլէ մէքթէպ արաւընտա
պիր ալազա պուլամալարազ չաչմըչճաւընա
տուրուր իքէն Աղա չէօյլէ տէսի:

«Քէօյիւլիւ գամչըլամազ կէրէք իտիլինի
սանա իսպաթ էտէճէյիմ: Պու մէքթէպի կէօր-
տիւն: Եօնա կիպի 20 էվիլ պիր քէօյէ՝ մէք-
թէպ սահիպի օլմազ չիմտիքի մէարիֆ գա-
նունամէսի միւնէպիւնճէ տիւչմէզ իքէն, սըրֆ
պէնիմ դայրէթիմ վէ Հալէպ մէարըֆ միւտիլի
Խուլուսի պ՛յ իլէ օլան մուարէֆէմ սայէսին-
տէ պունա մէզունիյէթ էլտէ էթմիլլիմ: Իւչ
այ էվիլ էմր սատըր օլուպ մէքթէպ քիւչատ
էտիլտի վէ մուսալլիմ էֆէնտի ճէլպ էտիլտի:
Քէօյ էնայիսինէ չօճուղարընը մէքթէպէ կէօն-
տէրմիլլէրի իչիւն միւրաճէաթ էթտիմ: Պիւ-
թիւն քէօյտէն իքի չօճուղ կէլտի: «Քէօյիւ փէ-
տէրլէրի պիրէր պիրէր թութուպ, Օղլում, չօ-
ճուղունու մէքթէպէ կէօնտէր, մէճճանէն թա-
լիմ օլուպ տտէմ օլաճազ» տէտիլիմտէ «Սման
Աղա, զըյմա պիզէ, չօճուղումուղու էլիմիզ-
տէն ալըպ պիզէ պու զուլմը էթմէ: Մէքթէպէ
կիտէնին նուֆուսու գայտ օլունուպ սսքէրէ

կիտէր,» տէյու հալվարմադա պաշտօնըւար: Վէ չօճուզլարը տա շիտտէթլի թէքտիլէր իւէ թէնտիա էտիպ, միքիպ լուղէթինի պիլէ ա- ղըլլարընա ալմամայը թէնպիհ էթտիլէր: Շիմ- տի ոչն ոլսան նէ՞ հափարսըն: Իթէ գարա գամը իշի կէօրաիւ: Բէթէյի հէյէն փէսէր էրթէսի կիւն չօճուզուհու մէքթէպէ կէօնտէր- տի: Պու քէօյլէրէ մէքթէպ քիւշաա էալմէլի իսէ պու կիպի գարա դամըլար մութլազ իս- թիմալ էտիլմէլի: Շու կիտէն մէշաշլըը կէօ- րիւյօրմըն: պունուհ իւչ չօճուզու վար, ի- քի պէօյլէլինի պիր գաշ տայադտան սօնրա մէքթէպէ կէօնտէրտի, օլպիրի տահա 4—5 հա- շընտա օլտուզունտան էլտէ գալտը: Չօճուզ մէքթէպէ կիթմէյի արզու էտէր, փէտէրի շէ- տիտ թէքտիլէր իւէ անը աիօրա մահպուս է- տիպ պիր տահա միքիպ տէմէյէնի թէն- պիհ էտէր: Բիւշիք չօճուզ մահպուստան գուրթուլուր գուրթուլմազ պիլիմ էլէ կէյիր: Հալլուտա պանա րասթ կէլտի, թութուպ էլիմի էօփտիւ վէ միքիպէ տէյէրէք սոփուշ- սու կիթտի: Պու հալ 4—5 կիւն թէքէրթիւր էթտի, էնճամ պունու տա փէտէրինտէն ալըպ մէքթէպէ գօյտըգ: Իշթէ պէօյլէսի փէտէրլէրէ գամը կէրէք, տէյի՞ մի: Իշթէ պու սէպէպ- տէն քէօյլէլի տէօյմէք մէարիֆ գանուհնա- մէսինի իլք պէնտի օլմալը տըր: Եօգտա մէ- մէարիֆ պու միլքտէ իլէրի կիտէմէզ: Պու պարպարա արասընտա մէտէնիլէթի գօր իլէ, ճէպր իլէ իտիտալ էթմէլի պաշտա չարէ հօգ տըր:»

Էրթէսի կիւն, շփնտիֆէրին տազ կիպի կիւրէյիպ կէլտիլինի իլք տէֆա օլարազ կէօր- տիւյիւմ կիպի Սղանըն սէօզիւ ազլըմա ալաշ- տիւ: Էլվրօփա մէտէնիլէթի Թիւրքիտայ հիւ- ճիւմ էտիյօր, գօր իլէ, ճէպր իլէ կիրիյօր:

Քիտէսինտէն պինլիւճէ լիրա վէրիպ մէք- թէպլէր քիւշաա էալն սաիսի վէ միլլէթվէր էֆէնտիլէր հազընտա չօգ իշիթմիշ իտիմ: Լաքին հէմ փարտ սարֆ էտիպ, հէմ սէ պու ուսուլտա թալէպէ թօփլայան պիր պիէմալ միլլէթփէրվէր հազընտա իշիթմէմիշ իտիմ: Պու քիւշիւք մէքթէպտէ կէօրիւլէն պու իւչ ալըգ պէօյլէք թէրազըր մուալլիմ էֆէնտի- նին իքթիտարընա էյի պիր նուսուհէն օլտու- ղու կիպի, մէքթէպին միւսթազպէլի հազ- զընտա գանաաթպախ վէ փարազ պիր ալամէթ տըր: Պու միլքին թէալիսի իշիւն պէօյլէ զայրէթլի, պէօյլէ կէրմիլէթլի գաթլար վէ պէօյլէ դամըլար կէրէք՝ օլտուզունա տըրս- նիմտէ գանաաթ հիսա էթտիմ:

Այնթապ

ԼԵԻՈՆ Գ. ՏԱՂԼԵԱՆ

ԷՏՆԱ ՊԻՐ ՔԵՕԼԷ ՎԷ ՍԻՒՍԹԷՊԻՏ ՊԻՐ ԷՖԷՆՏԻ

ՄԻՍԻՍ Մ. Ս. ՏԱՏ, ԳՕՆԻԱ.

Վաղթըյա կէօրմիւշ օլտուզում պիր թա- վիրի սիղէ թարիֆ էալէլիմ:

Աֆրիզալը միւթէքէպպիր պիր պէյ, տաա ի շահանէսի էլինտէ օլտուզու հալտէ պիր հօլտա հիւրիւմէքտէ տիր: Օ՝ էօնիւնտէ մէճալըզ օ- լարազ հաթմադտա օլան վէ հալթադանան զալալը էսիրէ՝ կէօյիւնիւ տէօնտէրիպ պադ- մադա պիլէ թէնէզղիւլ էթմէյօր իտի: Թաա- մընը վէ սու տէսթիսինի պէրապէրինճէ թա- շըյան պու էսիր՝ սփանսըզ էֆէնտիսինէ թէնա- տիւֆ էթմիշ իտի: Էսիր՝ հիւրիւնիւ պիր թա- րաֆա աթարազ քէնտի քէնտիինի հէրէ, պէյին էօնիւնէ սէրտի, վէ պաշը թօղլարըն իշինտէ օլտուզու հալտէ հաշմէթու էֆէնտիսինին քէնտիինի տազը իլէ սօգազըն պիր թարաֆընա հիթմէսինէ հաիօտ հաթթա պասըպ իւզէրին- տէն հիւրիւմէսինէ ինթիզար էտիյօր իտի: Է- սիր՝ հէրէ հաթմադտա տէլիլ, հաթթա էլինի հաիօտ պաշընը գալտըրմազ պիլէ հափամազ իտի, զիրա էօյլէ հաիօտ տէրհալ էօլիւմ ճէ- զտընա տիւշար օլսճազընը պիլլիյօր իտի: Պու թարիֆ էթմիլիմ մէնզարէ, էտաա պիր էսիր իլէ միւսթէպիտ պիր էֆէնտիլի կէօսթէրէն թապիրտէն ալընմըշ տըր:

Սօն զէմանլարտա, պազը էանա էսիրէրի վէ միւսթէպիտ էֆէնտիլէրինի պիր չօգ տէ- ֆալար կէօրմէք ֆուրտաթլարընա մալիք օլ- մուշմ տըր: Մամաֆիհ, էֆէնտի միւսթէպի- տանէ իճրա ի հիւրիւմէթ էլլէմէքտէ, էսիր իսէ փէք միւսթինանէ անա իթաաթ էթմէքտէ իտի: Էֆէնտիսին ուշգուսու կէլմիշ օլարազ էսիրինի գօլլարը իւզէրինտէ ուշգուստա ի- տի, ֆադաթ էսիր քէնտիինի գօլունու իւզէ- րինտէն էնտիլիպ սէտիլէնի իւզէրինէ հաթրը- տըղընտա օ տէր հալ ուշանտը վէ թէքրար գուճազընա ալմառընը թալէպ էյլէտի: Պազը տէֆա պիր չօգ հարամազըզլար հափադտան սօնրա ուշգուսա սալար վէ սէտիլէնի իւզէ- րինտէ հաթա գալըր իտի: Էսիրի տիգաթլէ իւսթիւնիւ էօրթէր վէ ֆադաթ քէնտիինի գը- մըրտաթմազա ճէնարէթ էթմէզ իտի, զիրա թէքրար ուշանըպ թէքրար րահաթըղըրգ վէրմէսինտէն գօրդար իտի: Պու քիւշիւք ճէպ- արս աղաաթընտա էսիրի տէր հալ ազընա պիր փարշա շէքէր գօյմալը իտի: Էկէր թէք-

րար աղլարսա պիր տիկէր չէքէր փարչասը տահա աղզընա եերէշտիրմէլի իտի: Վէլհա- սըլ պու քիւլիւք զաթ ք հաշմէթփէնահէլէրի չօգ տէֆա աղլար վէ հէր աղլատըգճա չէքէր- լէր աղզընա ուլաշտըրըմալը իտի: Զանն է- տէրսէմ պիւմէճէմի անլատընըգ, պու մէնդարէ իւլ հաշընտա պիր չօճուղուն վէ անըն պէօյիւք վալիտէսինն հագիգի պիր թասվիրի տիր: Էսիրին քիւմ վէ էֆէնտինն քիւմ օլտուղու- նու թարիֆէ հաճէթ հօգ սըր, տէյիլ մի հա:

Սիդ պէօյլէ էսնա քէօլէլէր վէ պէօյլէ միսթէպիտ էֆէնտիլէր կէօրմիւլ միսինիլ: Է- մին իմ քի պուլար հալընըգ Գօնիատա պու- լունան մաթալար տէյիլ տիր:

Թարիֆիմի տէվամ էտէյիմ:

Պիր սուա մէճլիսինտէ պիր գատըն ափան- սըգ ալաղա գալգար: Մէսէլէ նէ տիր: Զօ- ճուղու քէնտինն տահա զիյատէ օթուրմասը- նը իսթէմէյօր, գալգալ քէնտինն կէգտիրմէլի: Պիր էվէ վիգիթա վէրմէքտէյիմ: Բիւլիւք չօ- ճուգ, պիւա սէպէպ աղլայօր, չաղըրըյօր: Պէլքի վալիտէսինն պէնիմէ գօնուշմասընը իսթէմէյօր: Վալիտէսի չօճուղուն սէսինի քէսմէք իչիւն չու հօլու պու հօլու թէճրիպէ էտէր, օլմալ: Էնճամ պագարըմ քի պէնիմ իչիւն հէկեանէ չարէ գալգալ կիթմէք տիր, նիթէքիմ էօյլէ տէ հափմընըմ:

Խասթախանէմիլգէ պիր տէֆա խասթա քիւ- չիւք զըգ կէթիրիլտի: Օտայը սըճագ սաղլա- մագ իչիւն Գօտրիտօրա աշըլան պիր գափույու գափաթմագ իգթիգա էտէր իտի: Ֆագաթ պու գափու գափաթըլըսա քիւլիւք զըգ սըշար- տա նէ կէլիպ կէչալիլնի թէմամէն կէօրէմէլ իտի: Պունուն իչիւն հաթթա գափունուն թօ- փուղունա էլինի գօյսան պիլէ չաղըրըր իտի: Վէ չայէտ գափույը գափաթմագա ճէսարէթ էտէրսէն զըյամէթ գօփարըր իտի: Օնուն իսթէտիլի պիր գանէփանըն իւգէրինէ օթուրուպ տէօրթ թարաթընը սէյր էթմէք ի- տի: Իւսթիւնիւն Էօրթիւմէսինի տէ իսթէմէլ, էօրթմէլէ թէչէպպիւտ էտէրսէն թէքար սալար իտի: Ատէթա պիր օյուն կիպի իտի, սէնէօր- թէրսին, քէնտի աչար: Լաքին տաիմա քէնտի գազանըր իտի: Սէն պիր չէյ իսթէսէն քէնտի իսթէմէլ, վէ պիւաքս սէն իսթէմէսէն քէնտի իսթէր իտի: Պու քիւլիւք զըզըն ինատըղը վէ իթաթսըզըղը հազընտաքի հիքեայէլէր իլէ սահիֆէլէր տօլտուրապիլիլիլիմ: Գապահա- թը պէն պու քիւլիւք զըգա պուլմամ, օ կէօ-

զիւ աշըգ պիր չօճուգ իտի, վէ էկէր էյի թէր- պիլէ էտիլմիլ օլսա ինթիմալէն փէք սէվիմիլ օլաճագ իտի: Ֆագաթ սուչու չօճուղուն վա- լիտէսինն, փէտէրինն, պէօյիւք փէտէրինն վէ պէօյիւք վալիտէսինն աթֆ էթմէլիլիլ, զիրա քէնտի արալարընտա չօճուղուն թապիաթընը պօզմուշ արըլար: Պու չօճուղա պագտըղըմ- տա, քէնտինն պիւթիւն էօմրիւնտէ վէ քէ- գա տահա զիյատէ էպէվէնինն վէ պէօյիւք էպէվէնինն չէքէճէլէրի էղիյէթ պէնի տիւ- չիւնտիւրիւր: «Տէնէյի էսիրկէյէն, չօճուղու պօզար» տարպը մէսէլի տաիմա տօղրու տըր:

Վալիտէնն էն պէօյիւք թէճրիպէլէրինտէն պիրիսի չօճուղա հիւլ վէրմէք տիր: Զօճուգ պիր չէյ իչիւն աղլատըղը էսնատա, իսթէտի- յինի քէնտինն վէրմէք, գօլայ վէ րահաթ պիր չէյ տիր: Զօճուգ հէր աղլատըգճա պէլի- յինի սալլամագլէ, անը թէքար պէ թէքար էմզիրմէքլէ, անը ալէստէվամ գուճագտա կէգտիրմէքլէ, հիւլ վէրմէք աաթիլնէ տօղ- րու հիւրիւմիւլ օլուրուլ: Պիր չօճուգ կէօր- միւլիւմ քի, վալիտէսի պիւթիւն կիւն պէլի- յինի սալլայաճագ տըր, աքսի թագտիրտէ ուլգուտա օլսա պիլէ վըղըրթը հափաճագ տըր: Սաաթտա իւլ աէօրթ տէֆա էմզիրիլէն պիր չօճուգ կէօրմիւլիւմ տիր: Վալիտէլէրի նէրէյէ կիտէրլէր լսէ պէրապէրլէրինճէ կէօ- թիւրիւլմէք իւզրէ վալիտէլէրին սըրթընա պաղլանմըլ չօճուղարտա կէօրմիւլիւմ տիր:

Պու ուսուլը հարէքէթ տէվամ օլունուր: Զօ- ճուգ պիր աղ պէօյիւտիլիւնտէ կէօնիւ մէքթէ- պէ կիթմէք իսթէմէլսէ էվտէ գալմասընա միւ- սատտէ օլունուր: Շէքէրլէմէ իսթէրսէ վէրի- լի: Թաամ հէմէք իսթէմէլսէ հէմէլ, վէ սաիրէ վէ սաիրէ: Հէր չէյտէ քէնտինն սէօ- զիւ օլմալը տըր: Զիրա վալիտէսի քէնտինն մուխալէֆէթ էթմէլէ գօրգույօր:

Ֆագաթ թամմ պուրատա պիր սիւալ էտէ- յիմ, պիր վալիտէ չօճուղարընա դարը սըգը իքէն, նիլիւն պիւաթըրէ պէօյիւք վալիտէ օլ- տուղունտա չօգ տէֆա կէվլէք օլույօր:

Սէվկիւլիւ պէօյիւք վալիտէլէր, նիլիւն սիգ էքսէրեա չօճուգ թօրունլարընըզըն միսքին էսիրի սինիլ: Զօգ տէֆա կէլիլէրինիլգէ տէ- մէլ միսինիլ, «Զօճուղու տէօյմէ, պէն անըն աղըտընա տայանամամ» Հիլ անլամա՞ղըսընըգ քի սիլ չօճուղարընըղը նասըլ թէրպիլէ էթ- միլ իսէնիլ, կէլիլէրինիլ տէ էօյլէճէ թէրպի-

յէ էտէճէք տիրէր: Բիճա էտէրիմ միւտա-
խէլէ էթմէյիսիդ: Սողուգ զանլը ոլտնուդ վէ
պրապընըլ քի չոճուղու տիւնհայո կէթիւրէն
անը թէրպիյէ էթմիւն: Փէտէլլէրէ տաթի տէ-
յէճէյիմ վար տըր: Նազլ ոլտնույօր քի Բու-
սիա Ձարը քէնախինն վիւճուտճու զաթիփիզաճ
վէ պիրիճիք ողլունու փէք չօզ սէվէր, օ
տէրէճէ քի անըն արզուսընա մուխալէֆէթ
էթմէքլլէյէ միւսաատէ էթմէլ, օ նէ իսթէրսէ
անա վէրիւր: Բէստ էթմէլ վէ հախօտ զապթ ու
րապթ էթմէյէ ասլա թէշլպպիւս էթմէլ: Պուն-
տան տաճա ֆէնա պիր ուսուլ խայալ էտէ-
մէմ: Սիլ էյ փէտէրլէր, սիլ քի չոճուղարը-
նըզը նիսպէթէն տաճա ալ, հանի անճալ ալ-
չամլարը, Կիրապիլլէրի վէ եօրթու կիւնլէրի
կէօրիւսիւնիւլ, աճէպա սիլ տէ Բուսիա Ձա-
րը կի՞պի մի հափարընըլ: Չոճուղու աղլաթ-
մայընըլ, քէնախինն րաճաթ սաղլայլընըլ, նէ
իսթէրսէ վէրինիլ, աճէպա սիլ տէ պունլարը,
տէյօ՞ր մըսընըլ:

Պէօյիւք փէտէրլէր, պէօյիւք վալիտէլէր
փէտէրլէր վէ վալիտէլէր: Չօգճա պէշիք սալ-
լամանըն, չօգ էմզիրմէնին վէ չօգ կէզար-
մէնին նէ նէթիճէ վէրտիլինն պիլի՞րմի-
սինիլ: Չօճուղա եիւլ վէրմէքլլէրին թէվլիտ
էթտիլ մուզիրը նէթիճէլէրի հապիգաթէն
պիլի՞րմիսինիլ:

Պիզիմ խասթախանէյէ տալիմ վիւճուտճա
խարապ ոլմուլ կէնճէր կէթիրիլլիօր, զիրա է-
պէվէնի անլէրէ գապթ ը նէֆս էօյրէթմէլտի-
լէր: Ուզուն պիր թէտափի հախօտ պէլքի
տէ պիր աւէլլիյաթ լազըմ տըր: Փապաթ վիւ-
ճուա պիր թարաֆա տուրսուն, տաճա անտէն
ֆէնասը վար, հանի բուհա ոլան զարար: Սիլ
վէ պէն կիւնահա պէլէնմիլ վէ խարապիյէթէ
սօղրու զօշան պիր չօգ կէնճէր կէօրիւսիւլ
տիր: Էլէր պու կէնճէրին հայաթլարընըն ի-
զինի սիւրսէք, կէօրիւսիւլ քի վալիտէ չօճու-
ղա եիւլ վէրէրէք չըմարթմըլ, ասլա զապթ ը
նէֆս թալիմ էթմէլմիլ վէ իշթէ նէթիճէտէ պու
կիւն հէր նէվ կիւնահարա գուրպան տիւլ-
միւլ տիր: Էյի պիր վալիտէ, չօճուղարընա
հէր աղլատըլարը չէյին քէնտիլէրէ վէրիլմի-
յէճէյիսի թալիմ էտէր, վէ պունըն նէթիճէսին-
տէ անլէր: Իսթէտիքլէրի չէյի էլտէ էթմէք
իշլէն աղլամամաղա՝ չափուճաղ ալըլըրար:

Էօյլէ իսէ նէ՞ հափալը:

Պիլմէմիլ լազըմ ոլան իլք խուսուս չու
տըր քի պիլ չօճուղարա եիւլ վէրիլիլ:

Սանիյէն, Ալլահըն հուզուրունա կէլիպ կիւ-
նահըմըզը պիլմէյէ վէ Սողոմօն կիպի, «Պէն պիր
քիւլէլք չօճուղուն: Չրգըպ կիրմէյի պիլմէմ:
Իմտի խայր ու շէրրի թէֆրիք իշլէն սէն գու-
լունա պիր տիրայէթլի գալպ իհասն էյլէ, ո
տէյու տուա էթմէլլիլ ճիւպհէսիլ Ալլահ ճէ-
վապ վէրէճէք տիր: «Իշթէ պէն քէլամընա կէօրէ,
իճրա իլէ սանա պիր անլայըլը վէ ալիմ
գալպ վէրտիմ» (Միւլիւք ի սալիս 3-7, 9, 12):
«Տէյնէք վէ թազիր մուճիպ ի հիքմէթ տիր,
վէ քէնտի հալինէ պրազըլան չօճուղ վալիտէ-
սինի ութանալըրը: «Օղլունու թէրպիյէ էյլէ
վէ սանա րաճաթ վէրէճէք տիր:» (Էմս. 29:
15, 17):

ՏԻՆԻ

ՉԱՐԷԼԷՐ ՏԻԻՇԻԻՆԷՆ ԱԼԼԱՆ

Դիկուէտէն ոլան ազըլը գարը՝ Արիսողոմու
կէրի չաղըրմասը իշլէն Դաւիթի իլզամ էթ-
մէյէ չալըլըր իքէն անա Ալլահըն փէտէրանի
մուհապպէթինաէն միսալ կէթիրիպ տէյօր քի
«Ալլահ մէնֆի ոլանըն քէնախինաէն մէնֆի
գալմամասը իշլէն չարէլէր տիւլիւնիւր:» (2Միւլ
14. 14.) Կիւնահքեարը հանլըլ եօլունտան
տէօնաէրմէք իշլէն Ալլահըն չարէլէր տիւլիւն-
մէսի Ահա ը աթիլ վէ Ահա ը ճէտիտ իլհա-
մընըն ինճիլի տիր: Վէ լաքին աճէպա պու
նէ՞ ֆարզ էտէր:

Էվվէլա ֆարզ էտէր քի կիւնահքեարըն Ալ-
լահա տէօնմէսինտէ կիւճիւք վար տըր: Ատէմ
կիւնահ էտիպ Ալլահտան այրըլաղընտա անը
Ալլահ թէքրարէն քէնտինէ գօլայ գօլայ գա-
պուլ էտէմէլ: Կիւնահքեարա օ հիւրր իրա-
տէթ պաղըլլամըլ ոլտուղու իշլէն անըն հիւր-
րիյէթինի հիսապա ալմայարագ, անը մէնֆիտէն
քէնտի խանէսինէ պիրտէն կէթիրէմէլ: Անըն
հիւսն ի բիլասը վէ իրատէթի Ալլահա վէ բալա-
հա տէօնմէլի տիր: Պունուն իշլէն իրատէթինէ
վէ գալպինէ թէէսիլ էտէն վասըթալար գուլ-
լանըլմայը տըր: Ատէմէ եօլ կէօսթէրիլմէլի, օ
իլզամ էտիլմէլի վէ անըն գալպի թաթհիլ էտիլ-
մէլի տիր:

Պաղըլար զանն էտիյօր քի կիւնահքեարա՝
միւնասիլ պիր հօլ կէօսթէրմէք անըն մէնֆա-
տան տէօնմէսինէ քեաֆի տիր: Լաքին պու
սօղրու տէյիլ տիր: Ալլահըն բուհունուն հէր
ֆէրտ իլէ սօղրուտան ուղրալըլ անը իլզամ

վէ իրշատ էթմէսի լազըմ տըր : Ատէմի խօտ-
պինլիքտէն տէօնտէրֆէք, անըն զալպինտէ
Ալլանըն հուզուրունա տօղրու հաարէթլէր ու-
յանարմագ, թէվպէ իլէ անը կէրի Ալլահա
չէվիրմէք նէ՝ միւշքիլ պիր իշ տիր :

Պու շէյտէ ինտան թարաֆընտան միւշքիլաթ
սուլունտուզու կիպի, Ալլան թարաֆընտան
տա կիւծիւքլէր վար տըր : Պազըլար Ալլան
միւրատ էտինձէ կիւնտէքեարլարը քէնտինէ
տէօնտէրմէյէ գատիր տիր տէյու զանն էտէրլէր :
Անըն իչլան հաթթա Քրիսթիյանլար արասըն-
տա պազըլար զանն էտէրլէր քի, Ալլան պիր
տէֆա մէրնամէթ վէ իլզամ էթմէք եօլունու
պրազըպ տա շիտտէթ վէ գուվլէթ թարիգի-
նի էլէ ալըր վէ «տէմիր ասա»յա սարըլըրտա,
օ զէման շէյթանը ճէհէնէմէ հապս վէ աստէմ-
լէրի սալահա սէվզ էտէպիլիր :

Լաքին տէրիաթըր էթմէլի իզ քի Ալլան
ատէմէ հուրը իրատէթ վէրմէքլէ անըն ախ-
լաղի հայաթընձա քէնտի քէնտիսինի թանտիտ
էյլէմիշ տիր :

Ատէմ «տէմիր ասա» իլէ տէյիլ մուհապպէթ
պէնտէրիյլէ ճէլպ օլունաձագ սըր : Պու սէ-
պէպտէն Ալլան տաիմա մէնֆիյի քէնտիսինէ
տէօնտէրմէք իչլան «չարէլէր տիւշլանլար»
վազաա աստէմին խէլաա իչինտէ Ալլանը «տիւ-
շլանտիւրէն» շէյլէրի քեամիլէն անլայամայըզ,
լաքին շունու տա պիլիլիզ քի, թէվպէ էտէն
պիր կիւնտէքեար իչլան կէօքտէ պէօյիւք մէ-
սէրլէթ վար սըր :

Իմտի է՛յ տօսթուձ, աձէպա սէնին մէնֆատա
օլտուզուն հալլար վա՞ր մը տըր : Ալլանըն հու-
զուրունտա տուրամատըղըն, անըն մէվձուտի-
յէթինտէն վէ ախլապի էստալարընտան մէմ-
նուն օլամատըղըն հալլար, եօգարը պազա-
մատըղըն զէմանլար վա՞ր մը տըր : Պիլ քի
սէնի պու մէնֆատան տէօնտէրմէք իչլան Ալ-
լան տիւշլանմէքտէ տիր : Սէն տէ տիւշլան-
մէքտէ՞ մի սին : Իմտի կէրի էվէ տէօն :

Լաքին Աթաուղոմ կիպի սէն ֆհնսի հիլհնէ
տէյիլ, միւսրիֆ էվլատ կիպի փհսհրիմին խա-
նկսինէ տէօն :

Յ . Գ . Գ .

ԱՆԷՆ ԻՍԽԱՆՅԷ

Մ . Ամէրիգանըն տախիլի մուհարէպէսին-
տէ պիր կէնձ ասքէր մագթուլլար վէ մէճրու-
լար արասընտան կէչլը իքէն տօսթլարընտան
պիրինին վուրուլմուշ օլուպ զանլար իչինտէ
հաթթըղըն կէօրիւնձէ անա Լազլաշըպ քէնտի
հանընտա պուլունան սու իլէ եփլիւնտէքի
զանը երյգայրպ անա անտէն պիր ազ իչիւ-
տի վէ անա խիթապէն՝ «Սանա տահա նէ՞» եօլ-
տա հարարմ էտէպիլիլիւմ, տէյու սիւալ էթ-
տիյինտէ, էօլմէք իւզրէ օլան ասքէր ճէվա-
պէն, «էվվէթ, էկէր հանընտա» պիր փարչա
քեաղըտ վար խէ փէտէրիմէ պէնիմ իչլան պիր
մէքթուպ հազ . տահա անը իմլալայաձագ գա-
տար գուարէթլիմ վար տըր : Վէ էկէր օ մէք-
թուպու սազ դայր տա փէտէրիմէ կէօթիւլ-
սէն, օ սանա էլինտէն կէլէն հէր մուալէնէթի
էտէր, տէտի : Օ շու մէալտա պիր մէքթուպ
հազաղըրար .— «Սէվլիլիւ փէտէրիմ, պէն մէյ-
տան ը մուհարէպէտէ էօլմէք իւզրէ իմ, վէ տօս-
թում պէնի րահաթլանտըրմապ իչլան էլինտէն
կէլէնի հափրյօր : Շայէտ օ սէնին հանընտ կէ-
լիրսէ օղլուն Չարլինին խաթըր իչլան անա է-
լիլիք էյլէ :» էօլիւմին ույուշուզուզունտան
տօնմագտա օլան էլլէրիլլէ մէքթուպը իմզա-
լատը :

Մուհարէպէ խիթամ պուլտուզտան սօնրա պու
կէնձ ասքէր փէճմուրտա էլպպէսիյլէ օ վէֆաթ
էտէն ասքէրին փէտէրի խանէսինի պուլտու :
Օ պէօյիւք պիր շէհիրտէ մէհուր պիր հաքիմ
իտի : Խըտմէթձիլէր պու պիչարէյի տիլէնձի
տէյու գափուտան տիչարը գօվտուլար : Պիր-
ազաան հաքիմ քէնտիսի էվէ կէլիլքէն կէնձ
մէքթուպու անա թագտիմ էթտիյինտէ, օ տա-
խի անը գապուլ էթմէյիպ րէտա էթտի : Իմտի
պու կէնձ ասքէր մէքթուպըն իմզա գըսմընը
աչըպ հաքիմէ կէօսթէրինձէ իշ պիւսպիլիլին
թէպալիլ օլտու : Հաքիմ պու կէնձ ասքէրի
քէնտի խանէսինէ գապուլ էտիպ անա իքրամ
էյլէտի, վէ հէր նէ զէման քէնտիսին մուալէ-
նէթինէ միւհթաձ պուլունուրսա Չարլինին խաթ-
րը իչլան մուհապպէթլէ էլլինտէն կէլէնի եա-
փաձաղըն անա վատ էյլէտի :

«Պէնիմ խամիմէ փէտէրսէն հէր նէ թա-
լէպ էտէձէք օլուր խէնիզ, սիզէ վէրէձէք
տիր :»

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ԱԽԶԸ ԱՍԲԷՐ ԳԱՆՈՒՆԸ

Միւսքէլէֆիյէթ ի ասքերիյէ հազարնուս թանդիմ ոլունան զանուն լախատընըն պիլախէրէ մէճլիս ի Մէպուսանըն նազար թառիկ վէ թառիկինէ արդ էտիլմէք իւզրէ գանունը մուվազգաթ չէքլինտէ մէվլի ի թաթպիգէ վազընտ իրատէ ի սէնիյէ ի հազրէթ ի փատիշահի չէրէֆաստըր ոլմուչ տըր : Փէք մուֆաստալ ոլան պու գանունըն ումուսմ թէալիւզ էտէն վէ մուսամէլաթ տան խարիճ գրտընը խիւլատէթէն տէրճ էտիյորիւզ :

Օն սեփիկ եաշընիս սիլան ալըրնա :

Պու զանուն մուճիպինճէ միւքէլէֆիյէթ ի ասքերիյէ հէր ֆերտին օն սէքիդ եաշընը իքմալ էթտիյի սէնէյի թաղիկ էտէն Մարա խաթիտարնտա պաշլայաճագ վէ օն տուուլ, երբի հաշընտա օլանլար անճագ պիր հարպ հալինտէ սիլան ալթընտ ալրնաճագ տըր :

Խըսմէք ի աւփերիյէ :

Խըսմէթ ի միւքէլէֆիյէ ի ասքերիյէ փիյատէ վէ նազլիյէ իչին հիլիրմի սէնէսի մուվազգաթ վէ պէշ սէնէսի միւսթանֆըղ ոլմագ իւզրէ հիլիրմի պէշ սէնէ վէ սուսուֆըր սաիրէ ի պերրիյէ իլէ մուսիգա վէ փանտարիս իչին քիաֆֆէսի խըսմէթ ի մուվազգաթ ոլմագ իւզրէ հիլիրմի սէնէ, պանրիյէ սընֆըր իչին 12 սէնէսի մուվազգաթ վէ պէշ սէնէսի սուսուֆըր պէրրիյէտէն մատուտ վէ միւսթանֆըղ ոլմագ իւզրէ օն եւտի սէնէ տիր : Միւքէլէֆիյէթ ի ասքերիյէ իքի սէնէ տիր :

Միւփիլիֆիյէք մուսայեհէսի :

Հէր սէնէ Մարա խաթիտարնտա օն սէքիդ հաշընը իքմալ էթմիչ օլանլար մուսայեհէսի իպթիտայէյէ վէ հիլիրմի հաշընը իքմալ էտէնլէր մուսայեհէսի ինթիհայէյէ թապի օլաճագ տըր :

Խըսմէք ի մագսուրէ :

Օսմանըր տարիւֆիւնտուն վէ պիլ ճիւմէ մէքիաթիկ ի ալիյէ մէզուն վէ թալէպլէրի, մէքիաթիկ ի խատիյէ մէզունլարը վէ սօն իքի սընրֆ թալէպլէրի վէ բուհպան մէքթէպլէրինտէն մէզուն օլանլար անճագ պիր սէնէ նիզամի խըսմէթ ի ասքերիյէտէ պուսուսաճագ տըրլար : Պու սուրէթլէ օլան պիր սէնէ խըսմէթ ի ասքերիյէյէ խըսմէթ ի մապսուրէ նամը վէրիլմիչ տիր :

Միւսքէլէֆիյէք մուսայեհէսի աւփերիյէ :

Մուսիսիլիք տուլարընլա միւքէլէֆիյէթ ի ասքերիյէտէն մուսֆիյէթ ուսուլու իլգա էտիլմիչ տիր : Պունա մուգապիլ ինֆագ վէ իաշէլէրի սիլան ալթընտ ալրնաճագ միւքէլէֆիյէ միւսնապր ոլուպ տա միւսթանը մուսվէնէթ օլան էպէվէյն վէ ազրա պասընտ, աիզը ասքեր չիւպլանտէ իապաթը վէ մուսա էլէտիյի թարիխտէն թէրիս էմրի վէրիլտիյի ալրն նիհայէթինէ դատար թարաֆը հիւքիւմէթտէն նուֆուս պաշընտ չէհրի թթուղ դուրուստան տուն օլմամագ իւզրէ մաաշ վէրիլէճէք տիր : Միւսթանը մուսվէնէթ օլուպ օլմատըղլարը հիւքիւմէթէ թէհարի էտիլէճէք օլանլար պէր վէճն ի աթի տիր : — Միւքէլէֆի մալալ վէ հա պէտէնէն զայրը մուգթէտիր փէտէրի վէ սուլ վալիտէսի, զէվճն ի մէնքուհէսի վէ հա մէթատէսի մալուլ վէ հա պէտէնէն զայրը մուգթէտիր ճիտտի վէ տուլ ճիտտէսի, պաքիր վէ սէյպ հէմիլիէսի, մալուլ վէ հա պէտէնէն զայրը մուգթէտիր վէ հախտա օն ալթընտան տուն պիրատէրլէրի, պաքիր վէ հա սէյպ զըզ հէկէնլէրիյէ օն ալթընտան տուն էրքէք հէկէնլէրի, զաթ իւլ զէվճ օլմայան զըզլար իլէ օն ալթընտան տուն օղուլլարը տըր : Էմլաք վէ արաղի սահիպի օլուպ տա խտրէ վէ նէզարէթ էտէճէք հազըն վէ ուզագ ալրտուպտըր օլմայան միւքէլէֆիյէին միւքաճէաթլարընտ հիւքիւմէթ ի միւքիյէ պուսլարըն նէզարէթինի տէրիհտէ էտէճէք տիր :

Խըսմէք ի աւփերիյէսէն մուսֆ օլանլար :

Ասքերլիքտէն անճագ իքի սընրֆ էքրատ մուսֆ տըրլար : 1. Վիւճուստա խատթա հա սազաթ օլանլար, 2. Պէշ սէնէ քիւրէք վէ հա տահա տըր պիր ճէզայա մաքիւմ օլանլար : Շու դատար քի, պուսլար գանունէն մուսայէն մըղտարտա վէրիլ ի ասքերի վէրմէյէ մէճպուր տըրլար :

Սիլան ալըրնա ալրնազսան միւսթանա օլանլար :

Էֆրատը ինթիյաթիյէ վէ միւսթանֆըղէտէն օլուպտըրը հալտէ մէմուրիյէթլէրինի տէվալը միւստէթինէ սէֆէրպէրիք վէ թալիմ վէ մանօվրա իչին վուգու պուլաճագ ինթիմատա տա գէվաթը աթիյէ սիլան ալթընտ ալրնաճագըն միւսթանա տըր : Վիւքէլա, միւսթէշարլար, Մէպուսան, Այան վէ պաշքիաթիկ, միւսթէշարլարընլա չէհպէնտէրլէր

վէ պաշ քեաթիպէրի, վալիէր վէ միւթէ-
սարրըֆլար, ֆէթվա էմինի, մէճլիս ի թէտ-
գիգաթ ը շերիյէ բէիսի, տէրս վէ քիլի, գա-
սըլար, միւթիլիէր, շէյիս իւլ հուրրամ հազրէթ
նէպէվլի, նէֆիս ի նէֆիս ի հաշրէթ ի փատի-
շահի խըտմէթ ի ֆախրէթինտէ պուլունան-
լարտան պա տէֆիթէր էսամիսի միւպէյյէն օ-
լանլար, ճէմաաթ ը զայր ի Միւսլիմէ փաթ-
րիգլէրիյէ Կաթողիկոսը, Խախամ պաշը,
Մետրապօլիտ, Արքեպիսկոպոս, Արհիմանտ-
րիտ, Վարդապետ, պաշ խախամլար, մանաու-
թըլարըն զօֆօսը, պաշ րահիպլէր, խըտէմաթ
ը մէզնէպիյէտէ միւսթաթէմ փափաս վէ
խախամլար, մանասթըրլարտա իգամէթ էսէն
քէշիլէր, Փրօթէթման, Լաթին վէ Մուսէվի
գուրաի ճէմաաթլարընըն վէքիլէրի, Մուսէվի
ճէմաաթ պաշլարը, պազը քիլիսալարա մէմուր
Փրօթէթման վալիլէրի, պա տէֆիթէր էսամիսի
մուսայէն վէ եա ֆախրի վէ մէզահիպ ի սաիրէ
ի զայր ի Միւսլիմէտէ պուլունարա մուստաէլ
օլանլար: Գանունէն թաստատ օլունան պազը
հիւքիւմէթ մէմուրլարը տախի սէֆէրպէրիք
իճթիմաընտան միւսթէսնա տըրլար:

Ահիկամ ը ճեգաիյի:

Օն սէքիզ եաշընը իքմալ էսիպ տէ մու-
յէնէ ի իպթիտալիյէ տէֆիթէրինէ գայտ օլմա-
յանլարտան եիւզ լիրատան 300 լիրայա գա-
տար վէ մուսայէնէ ի ինթիհալիյէյէ գատար գայտ
էթսիրիլմէյէնլէրտէն իքի գաթ ճէզա ի նազտի
ալընաճազ տըր: Միւքէլլէֆիյն ճէզա ի նազ-
տիյի վէրէճէք հալտէ տէյիլ իսէ, փէտէրինտէն
ալընաճազ տըր:

ՏՐ. ՎԷ ՄԻՍԻՍ ԶԷՅՄՈՐՄԱՆ ԱՎՏԷԹԻ

Տր. վէ Միսիս Զէյմպըրսա՝ քէնտիլէրին միւ-
թէատտիտ տօսթլարը թարաֆընտան թագտիմ
օլունան խօշամէտիինն տէրէճէ ի սամիմիյէթի-
նի պէյանտա իֆրաթա կիթմէք միւսթին տէ-
յիլ տիր:

Ճսմաա սապահը (Մայիս 1) իսթանպուլ
միւվասէլէթլէրինտէ Բիւթանիա մէքիլէպ ի
իտատիսի մէզունլարընըն պէօյիւք պիր հէյէթի
վէ սաիր տօսթլար թարաֆընտան իսթիգպալ
օլունմուշ իտիլէր: Ֆէվզէլատէ սամիմի սէլամ-
լար թէաթի օլունտուգտան սօնրա միւսթիլէյ-
հիմ եազընտափ պիր պաղչէյէ գլաղուզլանարազ
օրատա իքրաշլարլա թալթիֆ օլունտուգտա:
Պու մէսուտ վազընըն զիքրինի իտամէ իչիւն

հազըրունըն ֆրթօղրաֆը ալընտը: Յ. Կարմիրեան
էֆ. մէզունլար վէ տօսթլար թարաֆընտան
պիր գաշ միւսթիպ սէօղլէր իլէ Տր. վէ Մի-
սիս Զէյմպըրսա կէրի թիւրքիայա ալտէթլէրի
միւսթաթէթլիյէ պէյան ը խօշամէտի էյլէտի:
Տր. Զէյմպըրսա միւսթիպ պ'ր թարգտա ճէ-
վապ վէրաի վէ Նիւ-Եօրք վէ Պօսթօնտա մէք-
թէպին պազը մէզունլարընա թէսատիւֆ էթ-
մէքլէ հիսս էթտիյի մահգուզլիէթի պէյան էյ-
լէտի:

Փազար էրթէնի սապահըն գատար փա-
թաթտա գալտըգտան սօնրա միւսթիլէյհիմ՝
20 սէնէ գատար սայ ու զայրէթլէրինէ մէր-
քէզ օլմուշ օլան Պաղչէճիկէ ալմէթ էթտիլէր:
Իգմիթտէն պիր գաշ միւլ մէսաֆէտէ պու-
լունան պիր սթասիօնտա պիր կիւրուհ կէրմի
տօսթլար թրէյնէ տօլտուլար: Իգմիթտէ, իդ-
միթ վէ Պաղչէճիքտէն պիր չօգ տօսթլար՝
թրէյնին վիւրուաընա ինթիլար էթմէքտէ
իսիլէր: Մէքթիւր շէհրէրին պէլլի Փրօ-
թէսթմանթլարընտան մատա, Իգմիթ Լուսա-
ւորչական ճէմաաթը թարաֆընտան տախի Ե-
պիսկոպոս վէքիլի, պիր ֆանսալ վէ Գաւառա-
կան ժողովըն բէյիսի հազըր պուլունմագտա ի-
տիլէր: Մէթմատ օլան մէրասիմ ի ինթիրամի-
յէ թէաթի օլունտուգտան սօնրա պիր ալայ
թէշքիլ օլունտուգտա անէսթէ անէսթէ սահիլտէ
պուլունան պէլլէտիյէ հօթէլինէ կիսիլտի: Միւ-
սաֆիլլէր վէ տալէթլի տիկէր 20 ղէվաթ ի-
չիւն թէրթիպ օլունմուշ պիր գահվալթը-
տան սօնրա Գաւառակալ ժողովըն բէյիսի Լու-
աւառչակալտը թարաֆընտան գըսսա պիր
նութգ իրատ էտէրէք, Տր. Զէյմպըրսըն օ շէհ-
րէ վէ հալալիսինէ իյֆա էթմիշ օլունտուգտա ֆա-
իալէլ խըտմէթլէրի լիսան ը գատրչինասի իլէ
պէյան էյլէտի:

Փրօթէսթմանթլար նամընա Ագարեան էֆ.
հիսսիյաթլարը պէյան էտէն կիւզէլ պիր նութգ
գրտաթ էյլէտի: Քէօրֆէզին գարչը թարաֆը-
նա կէշմէքլիք՝ Տր. Զէյմպըրսըն կէրէք Իգ-
միթ վէ կէրէք Պաղչէճիքտէն պիր չօգ էսկի
տօսթլարը տախի պուլունտուգտա հալտէ փէք
մէսուտ հալ ու քէյֆիլլէթլէր թահթընտա իճ-
րա օլունտուգտա վէ վաղթ՝ ֆէրահ միւսթահէպաթ
վէ թէրէնիւմէր իլէ միրուր էյլէտի:

Պաղչէճիյին իսիլէլէսինէ միւվասէլէթ օ-
լունտուգտա ալտէթ էտէն միւսթիլլէր
շէրէֆինէ նիգամի պիր թէզահիւրաթ ը ինթի-
րամիյէ իճրա օլունտուգտա: Հայ Միւրջ թալէպէլէ-

րինպէն պիր չօգլարը վէ սաիր տօսթլար՝ Տր. վէ Միսիս Չէյմպըրսա քէմալը խուլուսլէ պէյանը խօշամէտի էթալիէր: Պատէհու պէքլէմէքտէ օլան արապալարա եէր պուլապիլէնլէր րաքիպ օլարաք Պաղչէճիյէ տօղրու հարէքէթէ պաչլանտը, ֆազաթ, Հայ Սփռլ թալէպէլէրի տախի պուլունտուղու հալաէ հիւղլէր՝ ճէ քէսան արապալարըն իքի թարաֆընտան հիւրիւմէքտէ վէ թէրէննիւմէր վէ Հայ Սփռլ նիտալարը վէ սաիրէ իլէ վաղթը տօլտուրմագաա իտիլէր:

Պայրազլար թէմէվլիւճ էթմէքտէ օլուպ Հայ Սփռլ պանտա մուզիքի պիր գաչ միւնթէխէպ լաթիֆ հավալար չալտը: Փաւր Պօյլ Հօմ Սքաուլթս՝ Տր. վէ Միսիս Չէյմպըրսըն պուլունտուղարը արապալը իհաթէ էթտիքլէրինաէ քէնտի թէմիզ էլպիսէ ի մախուսէլէրիլէ փէք խօշ պիր մէնզարէ թէնքիլ էտիյօրլար իտի: Եօլուն ֆարզլը նօգթալարընտա Փրօթէսթան մէքթէպլէրին օղլան վէ զըզ թալէպէլէրի խօշամէտի թէրէննիւմէրի թէղաննի էտիյօրլար իտի: Պաղչէճիք սօգազլարընտան միւրուր՝ առէթա պիր մուզաֆֆարանէ ալայ իտի: Տիւքքեանլարըն գափուլարը էհալի իլէ տօլմուշ իտի, չիւնքի հօլուն իքի թարաֆընտա պուլունան իսթիֆատէ օլունուր եէրլէրի թալէպէլէր իշղալ էթմիշ իտիլէր: Տր. վէ Միսիս Չէյմպըրսըն թէքրար Պաղչէճիյէ ալտէթի իչիւն պէյանը խօշամէտի մագսէտիյլէ էրմէնի քիլիսասընըն գափուսընտա քահանալար պէքլէմէքտէ իտիլէր:

Սամիսի սէլամլար թէաթի օլունտուգաան սօնրա ալայ՝ մէքթէպէ միւթէվէճիհէն հարաքէթէ պաչլատը: Մուալլիմէր, թալէպէլէր վէ պիր չօգ տօսթլար Չէյմպըրլ Հօլտա թէճէմիւլէթմիշ իտիլէր: Պուրատա Պաղչէճիք էհալիսի նամընա պէյանը խօշամէտի օլունուպ, Տր. Չէյմպըրս տա պունա հիսսիյաթ իլէ մէմլու պիր ճէվապ իթա էլլէտի:

Էրթէսի ազչամ մէքթէպ վէ չէհրտէ սաքին մէզունլար՝ տօսթլարընըզըն պէթէքրար 20 սէնէտէն զիյատէ մէրքէզի մէսալիլէրի օլմուշ չէհրտէ ալտէթլէրի միւնասէպէթիլլէ պէյանը խօշամէտի էթալիլէր: Պիր սաաթ գատար տէվամ էտէն պիր փրօկրամ իճրա օլունտու: Կէրէք չիֆահէն վէ կէրէք ալաթը մուսիգիյէ իլէ վազը օլան թէրէննիւմ վէ մագաւարտան մատա թալէպէլէրէ վէքեալէթէն սինեօր սընֆը ազալարընտան պիրի

մուալլիմէրէ վէքեալէթէն պիր մուալլիմ վէ պիր միւնասէսէ մագամընտա Հայ Սփռլ նամընա տա Րէիս թարաֆընտան նութզլար իյրատ օլունտու: Տր. Չէյմպըրս փէք խօշ վէ միւնասիպ պիր թարզուա ճէվապ վէրտի: Պուլաթիֆ վէ ֆէրահպախ իրամէթաէն սօնրա, մուալլիմէր վէ մատամալարըն, մէզունլար վէ սաիր տօսթլարա րէյիսին խանէսինտէ խուսուսի պիր գապուլ թախսիս օլունտու: Պուրտա Տր. վէ Միսիս Չէյմպըրս իւնսի պիր սուրէթտէ քէնտի տօսթլարըյա միւլադաթ էթմէք ֆուրսաթընա մալիք օլտուլար: Պիւթիւն պու գիլաֆէթլէրտէ, իւշ սէնէ գըյմէթլի պիր սուրէթտէ մէքթէպիլիլլէ իըտմէթ էթմիշ օլան Տր. Գէնըտի տախի պուլունմագաա իտի: Միւմալիլէն էվրօփա վէ Ամէրիգատա ֆէնն ի թըպպ թահալ էթտիքտէն սօնրա թիւքքիյա ալալաէթ էտիյօր: Պիւթիւն տօսթլարը միւմաթլէյին գուվլէթլի հայաթընըն պագի գըսմընը թիւքքիյա թախսիս էտէճէյինի քէմալը խանիլլէ իւմիա էտէրլէր:

Պու մէմլէքէթտէ Բրիտոստոն իշի իչիւն 30 սէնէ գատար ֆէտաքեարանէ իըտմէթ էթմիշ օլան պու միւմին վէ մէօնթէրէմ միսիօնէրլէրէ միւթէատտիտ տօսթլարը թարաֆընտան իպրազ օլունան ֆէվգէլատէ իսթիգպալ վէ խօշամէտի հագգընտա պու մուխթասար պէնա իլէ անճագ զաիֆ պիր թասավվուր վէրէպիլիսիլիլլէր գանն էտիյօրուղ:

Ճ. Փ. ՄԱԳՆՈԹԸՆ

ԷՆԳԱՐԷՏԷ ՔԻԼԻՍԷ ԹԱԽՍԻՍԻ

Էնգարէ չէհրի օն պիր խանէ միգտարը օլուպ, 60 ը իսլամ, 25 ի էրմէնի Գաթօլիք, 6 սը Լուսաւորչալան, 5 ի Րուճ վէ 4 ի Մուսէվի օլուպ, պունլարըն արասընտա էլէէվմ 30 խանէ փրօթէսթանթ մէվճուտ տըր:

Ինճիլի ճէմաաթ 1876 տա թէչէքքիւլ էթմիշ օլուպ քիլիսա պինասընճա պազը միւշքիլաթա թէսաաթ էթմիշ իսէ տէ, Վեր. Հ. Յ. Օտեանըն տէլալէթի իլէ պիր գաչ սէնէ գարֆընտա քիլիսա պինասը վէ վաիլիսանէ իշթիւրա վէ ինչասընա մուվաֆֆադ օլունմուշ իտի: Էնճամ 1906 տա Վեր. Գ. Մանուկեան էֆ. նին վիւրուսինտէն սօնրա իշպու պինալար իչիւն սարֆ օլունան ագչէ 1,040 լիրայա պալիղ օլմուշ, վէ քիլիսէնին ֆէրմանը իսթիհաալ էտիլմիշ տիր: Քիլիսա 14 սէնէտէն պէրու սէնէվի 100—120 լիրա միգտարը մէսարի-

Ֆինի խարիճաէն մուսկէնէթ ալ մագսըղ խա-
րէ էտէպիլմէքաէ պուլունարղընտան, չիւպէսի
պուլունարղը Սթանօղ քիլիսասընտան այրըրոյ
այրը պիր քիլիսա հալինտէ թէշքիլ վէ թախ-
սիս օլունմաղը արգու էթմիշ վէ Սթանօղ քիլի-
սասընտան տա միւսաստէ ալմըշ օլտուղընտան
իւլէրիտէ միռքիռնլարտան պիրինէ իլթիհապ
էթմէք իւզրէ, իշպու թախսիս խըտմէթինին
Մայիս 3 Կիրակիսինտէ իճրասը դարարկիր օլ-
մուշ տըր:

Մէտուկէն հազրը պուլունան Սթանօղ քի-
լիսասը չօպանը վեր. Հ. Օտեան վէ մուրախ-
խասը Կարապետ էֆ. Օտեան, վէ միւսաֆիրէ-
թէն պուլունան Սմէրիպան Բիթապը Մուզատ-
տէս աճէնթի Նազարէթ էֆ. Մօստիչեան վէ
քիլիսամըղ չօպանը վեր. Գ. Մանուկեան իւլէ
քիլիսա թարաֆընտան մուրախիսա Հաճի Թո-
րոս աղա Թապիպեան վէ Լազարաքի էֆ.
Մօյէսի օղլու թախսիս գօմսիօնու թա-
յին օլունուպ, մուալէն վագլտա պիլ
իճթիմա վեր. Հ. Օտեան րէյիս վէ Սէրոփըն
Սերոփըն քեաթիպ ինթիխապ էտիլէրէք,
էվլէլա իշպու թախսիս թէշպիլսինին էս-
պապը, վէ անըն իճրասընա պիր մահգուր պու-
լունուպ պուլունմատըղը թահգիգ էտիլմիշ
վէ պիր կէօնէ մահգուր օլմատըղը անլաշը-
մըշ տըր: Սթանօղ քիլիսասընըն միւսաստէնա-
մէսի գրաաթ էտիլիպ, քիլիսանըն տա էլէլմ
զիւքիւր վէ իւնաս 55 աղասը պուլունարղը
անլաշըլտըգտան սօնրա պիլ միւզաքէրէ թախ-
սիս խըտմէթինին իճրասընա միւթթէֆիգէն
գարար վէրիլտի: Կիրակի սապահը սաաթ 10
տա թախսիս խըտմէթինէ Ն. Մօստիչեան էֆ.
նին տուասը վէ թէրէննիւմ իւլէ պաշանըլըպ,
վեր. Գ. Մանուկեանըն Բիթապը Մուզատ-
տէստէն հալէ միւնասիպ ֆըզրալար գրաաթըն-
տան սօնրա, քեաթիպ թարաթընտան թախսիս
գօմիսիօնընըն րափօրը գրաաթ էտիլմիշ, վէ
միւթէազըպէն վեր. Հ. Օտեան թարաֆընտան
էնգարէ Ինճիլի քիլիսասընըն 38. սէնէլիք թա-
րիխէսի հալինտէ մալիւմաթ վէրիլմիշ տիր:
վեր. Գ. Մանուկեան «Հէր չէյիմի վագֆ է-
տէրիմ» իլահիսի իւլէ քիլիսա աղալարընըն ի-
ման իգրարըլարընը վէրմէլէրինի թէքլիֆ վէ
իճրատան սօնրա Ն. Մօստիչեան էֆ. քի-
լիսայա խիթապէն պիր նասիհաթ վէրտի,
Մատթ. 16. 16 այէթինի էլէ սլըպ, քիլի-
սանըն թէմլ թաշը տիրի Ալլահըն օղլու Յի-
սուս Բրիստոս օլտուղընը վէ պունը պիլգէ

թէն վէ գան յանի տիւնեա իլմի վէ ինսան ազլ հա
մանթըղը տէյիլ, անճաղ Ալլահ պէյան էտէպիլիւր,
խալիլինի զիքը էթտի: Ջէմանէ փէրվէրիլք պունը
քէնտի թարաշը իւլէ քէշֆ էտէմէտիլինտէն, նիլէ
վօլթէր վէ Բընանլար անա մուխալէֆէթ
էթմիշ, վէ էթմէքաէ իսէլէր տէ, քիլիսանըն
թէմլ թաշը օլան պու գայայա հէր չարիւր-
լան վարէլէնիպ մահվ օլմուշ վէ օլմապտա
տըր: Պու նէվ մա խալիֆիթին պագէն քիլի-
սանըն տախիլինտէ տէ գուհուր էթտիլինի
նէֆտէ թապի, մէնֆաաթիլէսթ, հա հարիս
ի չան, եախօտ միւրաի վէ հա թամաքեար,
պախուսուս մէսլէքաիլ տին մօտաճըլարը կի-
պի նիլէ եալանճը պիրասէրլէրտէն քիլիսայը
սազընտըրտը:

Պիր իլահի թէրէննիւմիւնտէն սօնրա վեր. Հ.
Օտեան թախսիս տուասը վէ վազընը իրատ
էտիլ, «Էօլիւմէ սէյին տասըգ օլ» այլթինտէն
պտահ իւլէ, տիւնեատա հէր հանկը պիր թէ-
շէպպիւսին քէնտի նիսպէթինտէ միւշքիլաթը
պուլունարղընը, վէ անճաղ ազմ ու սէպաթ
իւլէ զալէպէ էտիլէպիլիւր օլտուղընը թարիլի
վագաալար իւլէ իսպաթ էտիլ, Ինճիլի քիլի-
սանըն տա պիր թազըմ իստաիս վէ իտէալա-
րը օլմաղլէ, անլէրին տէ իճրասընա մանի օ-
լան էսպապըն տէֆի իւլէ մուվաֆֆազիյէթ տէ
մուհազգապ իսէ տէ, էօլիւմէ գաաաթ սաաղգ
օլմապլէ զալէպէ միւմքին իտիլինի պէյան էյ-
լէտի:

Պատէհու իշպու քիլիսանըն արթըգ էնգարէ
Սուրք Սիօն Ինճիլի քիլիսասը թէմիլյէ էտիլէ-
ճէյինի իլան էյլէտի: Պիր իլահի թէրէննիւմիւն-
տէն սօնրա քիլիսամըղըն սապըգ զայյուրազա-
սընտան օլուպ, էլիլմ իսթանպօլտա պու-
լունան Տօգ. Տիգրան էֆ. Թապիպեանտան
քիլիսամըղա թէշվիգ հօլունտա իրսալ օլուն-
մուշ օլան պիր մէքթուպ գրաաթ էտիլիպ,
Կարապետ էֆ. Օտեան քիլիսամըղըն թախսի-
սի միւնասէպէթի իւլէ հէտիյէ վէրիլմէսի իլին
հազիրունը թէշվիգ էտիլ, վէ պիր գօմսիօն
թային էտիլմիշ օլտուղընը վէ պունուն իլին
Տօգ. Թապիպեան էֆ. նին պէշ լիրա Օսմ. վէ
Ն. Մօստիչեան էֆ. նին պիր լիրա իհտա էթ-
միշ օլտուղըլարընը պէյան էյլէտի:

Նիհայէթ թէշէքիւր իլահիսի վէ պէրէ-
քէթ տուասը իւլէ խըտմէթ խիթամ պուլտու:
Ագչամ սաաթ 31² տա վաֆթիլ վէ Աշաի
Բապպանի այլնլէրի իճրա էտիլիպ սլօրթ չօ-
ճուպ վաֆթիլ էտիլտի: վէ վեր. Գ. Մա-

նուկեան իւլէ Վեր. Հ. Օտեան Աշաի Բաղպա-
նի սօֆրասընա խըտմէթ էյլէտիւր: Սէվմի
մէզքիւրիւն խօշ թէէսիրի թահթընտա հէր քէս
խանէսինէ տաղըլտը: Նիյազ էտէրիզ քի, Ալ-
լահ իշպու Նորընծայ էնդարէ Սուրբ Սիօն ին-
ճիլի քիլիսայը վէ աղալարընը, հէմ հէփ քի-
լիսէլէրինի Բուհ իւլ Գուսսը իւլէ իրչատ էյլէ-
սին:

Էնգարէ

Ս. Յ. ՍԵՐՈՎԲԵԱՆ

ԹԱՐԱՌՈՒՄՍԱ ԵՆՆԻ ՔԻԼԻՍԷ ՊԻՆԱՍՐԵՆԸՆ ՎԱԶԸ ԷՍՍԱ ԲԵՍՄԻ

Գարիպէն լուպ ապրտան պէրու պու շէհը-
տէ հէնի վէ եազըլըլը պիր քիլիսէ պինասը-
նա էյէտտի լուզումու հիսս օլունմուշ իսէ
տէ, պու ինթիյաճ ուզուն միւտտէթ անճազ
թէսավժուրտա վէ լիսանտա գալմըշ իտի:
Շու սօն սէնէլէրտէ էսքի Աղօթարանըն ար-
թըզ գուլլանըլամազ տէրէճէտէ խարապէլէրէ
հիւզ թութմասը վէ փէյտէրիէյ արթմագտա
պուլունան ճէմաթը իսթիպազ էտէմէմէսի, պու
պապտէ ճիտտի վէ ամէլի պիր թէչէպպիւսէ
գուլվէթլի պիր ստիղէ օլմուշ տըր: Խուսու-
սա անասըլ թարսուսը վէ Գօլէճ Փրօ-
ֆէսօրլարընտան Վեր. Սամուէլ Մէլզօնհա
նըն, քիլիսէնին 13 սէնէլիք սապըզ չօպանը
Վեր. Հ. Կէօվզալայճընանըն, էլան Գօլէճին մու-
ալլիմէլէրինտէն վէ 4 սէնէ վարիզ հալինտէ
պուրտա իշլէմիշ Պաս. Բէնիւմին էֆ. Կայ-
ժալէնանըն, միւթէվէֆֆա Վեր. Պհարոս Թօ-
փալէնանըն, Ատանա Միսիօնէրի Տօգ. Չէյմպըր-
սըն վէ ճէմաթըն էֆրատընտան պաղըզ գէ-
վաթըն պու ճիհէթլէ էմէք վէ խըամէթլէրի
ֆէվզ էլ զայէ չայան ը թագտիր օլուպ, ճան-
սիփարէնէ սայ ու իգտամլարըլէ ճէմաթտան
700-750 լիրա գատար պիր հասըլաթ մէյտանա
կէլմիշ, անընլէ 3,000 միւրէպպա գըրա վիւ-
սաթընտա պիր արոս սաթուն ալընարազ
էթրաֆընա տիվար չէքիլմիշ վէ ճիւզի մըզ-
տարտա թէտարիքաթ ը սաիրէ կէօրիւմիւշ
տիր: Տօգ. Չէյմպըրսըն սօն տէֆա Ամէրիզա-
յը զիյարէթինտէ պու մագսէտէ 1,500 լիրա
մէպլազ ճէմինէ մուվաֆֆազ օլմասը իշէ տա-
հա զիյատէ չէվզ վէրմիշ վէ անճազ ֆէրմանըն
խսթիհասալընա ինթիզար էտիլլօրտը: Եազըն-
լարտա ֆէրման ը ալիշան, մաէթթէչէքքիւր,
չէրէֆ վարըտ օլարազ տէրհալ ինչաթմա պէտ
էյլէմէք իւզրէ վազը էսաս ընսմինին իճրասը
իչիւն, Ապրիլ 11 | 24 տէ Մէրսինտէն Վեր. Հ.

Կէօվզալայճըն, Ատանտան Վեր. Տօգ.
Չէյմպըրս վէ Վեր. Հ. Աշհան, Սէյնթ Փօլ
գօլէճին ընթիսի Տօգ. Քրիսթի, չէհրիմիզին
գայմագամը, Հաքիմի, Ժանտարմա գօմանտա-
նը վէ սաիր մէմուրիյնի քիրամ, Էուս. ճէմա-
աթընըն քաղախան աղալարը վէ էչրօֆը, սապա-
հըն սաաթ իւչիւնտէ քիլիսէ արոսսը իւզէրին-
տէ հազըր պուլունմաղա տավէթ օլունմուշ օ-
լուպ, Վեր. Աշհանտան մասա սանքի ճիւզէսի
տավէթիմիզէ լութֆէն իճապէթ պույուրմըշ-
լար տըր: Ճէմաթ վէ էհալիմիզտէն տէ աղիմ
պիր իգտիհամ պուլունտուղը հալտէ, էվվէլա,
Փրօֆ. Սիմոն էֆ. Քիւլիէլհան ֆէրման ը միւ-
լիւքեանէյի գրաաթ վէ էսա ի թէչէքքիւր էյ-
լէտիյինտէ, պիւթիւն հազիրուն ալազ իւզէ-
րինտէ վէ ինթիրամաթ ը ֆէվզէլատէ իլէ տին-
լէյիպ, «Փասալիչանըմ չօգ հաչա», նիտալարըլէ
ալգլանտըլար, վէ պու էմնատա, իլք թէմէլ թաշը
միմար մարիֆէթիլլէ վազ օլունտու Պունու միւ-
թէագըզ աճիլլէրի թարաֆընտան Եղրաս քիթա-
պընըն 3. 10—11 այէթլէրի գրաաթլէ պիր
տուա արզ վէ վազթ ու հալէ միւնասիպ գըս-
սա պիր նութզ իրաս էտիլտի, անտէն զաիմ-
մագամ էտհէմ պէյ էֆէնտի, իշպու ֆէրմանըն
խսթիհասալըն էմրինտէ էլտէն կէլէն սայ ու զայ-
րէթի տիրիզ էյլէմէմիշ օլուղունտան տօլայը
միւթթէիիր պուլունտուղընը վէ պունտան
պէօյլէ տէ իճապ էտէն մուավէնէթէ հազըր
իտիյինի վէ պու կիւն վազը էսաս ընսմինտէ
հազըր օլաղը կիպի, ինչալլահ հազըն վազըթ-
տա ընսմի քիւչաղընտա տախի տահա պէօ-
յիւք իգտիհամ վէ շէնլիք իլէ ինթիրաք էյլէ-
մէյէ արզուլը իտիյինի պիլ պէյան զայրէթ վէ
սէպաթ իյէ պու իշի պաչա չըգարմալարը
պստպընտա ճէմիլէթի թէչլիք էյլէտիլէր: Վեր.
Համրարճում Կէօվզալայճըն պու քիլիսա
պինասը թէչէպպիւսիւն հասըլ պաշլամըշ
վէ իլէրի սիւրիւմիւշ օլտուղընըն մուլսթասաի
պիր թարիխինի վէրտի: Վեր. Տօգ. Չէյմպըրս
պու ինչա էտիլէճէք հէնի քիլիսէնին սալթ
պիր իպատէթիսանէ տէյիլ, հաթթա անընլէ պէ-
րապէր պիւթիւն թարսուս ինճիլի ճէմաթը
վէ ումում էհալի իչիւն ուխուվվէթ ճընարանէ
միւլազաթ վէ միւշարէքէթ իչիւն պիր մէրքէզ
օլմասընը թէմիննի էյլէտի: Վեր. Տօգ. Քրիս-
թի Ալլահըն ատէմլէր իչիւն վազ էյլէտիյի
իւշ էն մուհիմ միւլէսսէսէլէր ֆամիլեա, քի-
լիսէ վէ հիւքիւմէթ օլուպ, պունալարըն հէկ-
տիկէրի իլէ սըզը ալազասը պուլունտուղունը,

պինան ալեյհ հէր իւշխանէտէ սասարգ օլմագ վէ պու եէնի քիլիսէ տէրունինտէ Բապարն պիր չօդ մանէվի հէյքէլլէր իգամէ էյլէմէսի ճէմաաթըն էմէլ վէ խաւալը օլմասը վաճիպ իտիյինի տէրմէյանլէ ճէմաաթը ան սամիմ իւլ գալպ թէպրիք էյլէտի: Տէր Եղիշէ հայր պու քիլիսէնին՝ շուեանընտա սուրան Լուս. քիլիսանըն իւք գըզ էվլասը օլտուղունու վէ վալիտէսինին քէնտինէ տողրու աաիմա հիսս ի իշթիրաք վէ մուհապպէթ պէսլէմէքատէ իտիյինի զայէթ ֆասիհ վէ ճանլը պիր լիսան իլէ պէյան էյլէմէսի ագապինտէ թէշէքքիւր իւահիսի, Տօգ. Չէյպըրսըն պէրէքէթ տուասը վէ Տէր Հայրըն պահպանիլի իլէ իւրամէթ խիթամ պուլուս վէ միւհթէրէմ տօսթլարըմըզըն թէպրիքեաթընը պապուլ էյլէմէք մահզուզիւթի արասընտա հէր քէս վիէք խօշ տույղու թահթընտա աաղըլար:

Պու ինչա էտիլէճէք քիլիսէ 8—900 քիշյի լաւաճագ դատար պէօյիւք օլուպ, թահթանիսի մէքիէպ վէ ֆէվզանիսի քիլիսէ վէ ճէպհէսինտէ 25 մէթրօ իրթիֆաընտա պիր չան գուլլէսի օլաճագ տըր:

Իմտի Թարսուս Ինճիլի քիլիսէսինին տիյարը զուրպէթտէ պուլունան պիլ ճիւմլէ էվլատընա պունու թէպչիր էթմէքլէ պէրապէր չու նօգթայը իխթարա լուզում կէօրիւրիւմ քի, Թարսուստա մուզիմ քիլիսէ էֆրաս վէ ազալարը 30 սէնէտէն պէրու հասրէթքէշ օլտուղլարը պու քիլիսէ պինաընըն իքմալը իչիւն հէր ֆէտաքիարըղը կէօզէ ալմըշ տըրլար, պիթթապի սիզինտէ քէնտի հիսսէնիզճէ իշթիրաք վէ մուսվէնէթ էտէճէյինիզ գազիւն մէմուլ օլունուր:

Ս. ԹՈՎԱՍՍԵԱՆ

Թարսուս

Թայլոց պու սէնէնին Մայիս այընատէք ինկիլթէրրանըն էն պէհալը զազէթասը խի, լաքին եէվմի ինթիշարը 60 սէնէտէն պէրու 65,000 նուսիւէյի կէշմէմիշ իքէն պու այ գարֆընտա ֆիյաթընը ուճուղուլտուղու իչիւն եէվմի սարֆիյաթ 170,000 նուսիւէյի եիւքոէլմիշ տիր:

1913աէ փարիզին թէաթրօ վէ գօնսէրլէքինտէն կէլէն իրաա 2,750,000 ինկլ. լիր. օլմուշ տըր: Մէգքիւր մէպլաղ 1912ին հասըլաթընտան 120,000 լիր. վէ 1900իւն (սէրիի սէնէսինին) հասըլաթընտան 450,000 լիրա ֆաղլա տըր:

ՀԱՓԹԱ ԽԱՊԵՐԼԵՐԻ

ՏԱԽԼԻ

Մեճլիս ի մէպուսանըն ֆիւշարս... Երկիրմի պիր այլըզ ուզուն պիր թաթիլանէն, ֆագաթ մէմլէքէթ իչիւն փէք միւհէյիճ վուղուաթ վէ պունարանլար իլէ տօլու պիր թաթիլանէն սօնրա Մէճլիս ի մէպուսան Մայիսին պիրինճի փէնչչէնպիհ կիւնիւ պէօյիւք պիր զիշնէթ վէ վագար իլէ Սուլթանըն նուլթը իֆթիթահիսի իլէ քիւշատ օլունմուշ տըր: Լօճալարտա մէտուլէն, մէմուրիյն ի աալիյէ, լուհանիյէ վէ աաքէրիյէ, էաեանը միւլթէլիֆէ լուհանի միւմէսթիլլէրի, միւլսսէսաթը մալիյէ միւտիրլէրի վէ հէյէթ ի սիւֆէրա ախզը մէվզի էթմիշ տիրլէր: Պատէլ զէվալ սաաթ 2. 45տէրէմի իւնիֆօրմալարընը լապիս օլտուղլարը հալաէայան վէ սաաթ 2. 50տէ՝ պաշտա Սատրազամ վէ Շէյխ իւլ խալամ պուլունտուղու հալտէ հէյէթ ի վիւքէլա սալօնա տախիլ օլմուշ տըրլար: Մէճլիս ի մէպուսանըն խարիճի գափուստ. Լօնիւնտէ ճատոնէնին իքի թարաֆընտա փիյատէ, սիւվարի վէ պահրիյէ պէօլիւքէրի Զաթը շահանէնին վիւրուտընա ինթիզարէն ախզը մէվզի էթմիշ իտիլէր: Նիհայէթ թամ սաաթ 3տէ աաքէրի մուսիգանըն սէլամ հալասը չալմասը՝ ալայը շահանէնին վիւրուտունու իխպար էտիյօր իտի: Զաթը շահանէ մէտիւէլի Լօնիւնտէ վիւքէլա, այանրէյիս ի ճէաիտի Րիֆաթ պէյ, Մէճլիս ի մէպուսան քեաթիպ վէ թէշրիֆաթճըլարը թարաֆընտան իսթիգալ օլունմուշ տըր: Զաթը շահանէ մայէթինտէ վէլի ի ահա Եուսուս իզգէտալին վէ շահատէ վահիլէտալին վէ Սալահիտալին էֆ.լէր պուլունարագ քէնտինէ թախսիս օլունան Լօճատա կէօրիւնտիւլիւնտէ, հաղըրուն թարաֆընտան զըյամէն իսթիգալ օլունմուշ տըր: Զաթը շահանէ հուղուրունու սէլամալարդտան սօնրա նուլթը իֆթիթահի մէթնինի՝ Սարայը շահանէ պիրինճի քեաթիպի Ալի Ֆուատ պէյէ իթա էթմիշ վէ Ալի Ֆուատ պէյ՝ անը ալաղը պիւլէնա իլէ Մէճլիս ի մէպուսան միւնպէրինտէն զըաաթ էյլէմիշ տիր: Նուլթը իֆթիթահի հաղըրուն թարաֆընտան ֆէվզէլատէ տիգգաթլա իսթիմա օլունմուշ տըր: Մուգատտէմէտէ, մուճիպ ի ֆէլաքէթ օլմուշ պիր մուհարէպէնին զիքրի միւնասէպէթիլլէ փէք թապիի օլորագ թէգահիւր էտէն էլիմ պիր թօնա բաղմէն, նուլթը իֆթիթահիին ումում բուհու՝ մէթանէթ վէ գաթիլէթ

այնի վաղից արագիճէ միւնաղա սեն ֆիյն օ-
լան մէսէլէլէր, վէ մէմլէքէթին խորիճի վէ
տախիլի մէվգի ի սիյասիտի հազգրնա ալի
նիքպինիք իզար էալիք: Նուիք ը իֆիթ-
թահի՝ սոն մուհարէպէնին սէպէպի՝ վազը օ-
լան աախիլի թէպէտալէթ վէ գարըզըլար
օլտուղունու պիյան էալիք: Նուիք ը իֆիթ-
թահիտէ, իսլահաթ ը իսարիյէ վէ մէմլէքէթին
ալիք մանթապա ի թէֆթիլիյէ թապիթ
օլունմասընը զիքրինտէն սոնրա էն մուհիմ
նոգիթ, գուվվէ ի թէլիլիյէ իլէ գուվվէ ի իճ-
րաիյէ արաղընտա միւվաղէնէ թէլիսիսիւ իւ-
զիւմիւնին քէմալ ը կէմմիյէթլէ թէլէքիտ օ-
լունմասը տոր: Պու իսէ գանուն ը կոստինն,
հուզուզը իւլէմտարիյի թազվիյէ էալէք սու-
րէթաթ թաալ օլունմասընը թէզամմուն է-
աէր: Նուիք ը իֆիթթահիին էն պէլիլի խաթիթ-
լուրը պունլար օլուպ սաիր ապոսմը Մէճլիս
ի մէպունմանն միւստէթ ի թաթիլի կանա-
սընտա վուզու պունլան հաթիսաթման պոսիս
տիր: Նուիք ը իֆիթթահիին գրաթթընը
միւթէպգիպ Չաթ ը շահանէ հազրուսնր սէ-
լամլատըգտան սոնրա այնի պլայ ը շահանէ ի-
լէ ոարայընա տվաթէ էյլէմիյ տիր: 20 տա-
գիգէ գատար պիր թէնէֆթիստէն սոնրա
Մէճլիս ի մէպունման իւզ իճթիմաընը ագա էթ-
միյ վէ Սատրաղամ վէ վիւքէլա տախի հա-
զըր օլտուղլուրը հալտէ մէպունլար թահլիֆ
օլունմուշ տըրլար: Պասէնու մէպունլար արա-
սընտա էն մուսիննի պուլունման Աֆիօն Գարա
Հիսար մէպունու Րիզա փաշա քիւրտի ի-
յասէթէ չըգմը վէ սիննէն էն սաղիր աէօրթ
մէպունլար տախի քիթապէթէ կէչմիլէր տիր:
Վազը օլան ինթիխապ նէթիճէսինաէ Ալի Րի-
զա փաշա մուվազգաթ ըլիսի էվվէլ թալի
օլունմուշ տոր: Պաստան սոնրա գուրա իլէ
մէպունլար պէշ չիւպէյէ թազսիմ օլունմուշ
տըրլար վէ պէպլէճէ պիրինճի իճթիմա խթա-
թամա էրմիյ տիր: Ճոսմաա էրթէսի կիւնիւ
չիւպէլէր ըլիսէլիլի ինթիխապ էտէրէք:
Պիարոս կֆ. Հալլաճեան պիրինճի, Նէճմէտ-
ալին Մօլլա պէշ իրինճի, Շէֆիք պէշ իւլիւն-
ճիւ, Ալի Ճէնանի պէշ (Այնթապ) տէօրալունճի:
Հասան Ֆէնիլի էֆ. (Սինոպ) պէշինճի չիւպէյէ
ըլիս ինթիխապ օլունմուշ տըրլար: — Մէճ-
լիս ի մէպունմանն Սալը կիւնիւ վուզու պու-
լան իճթիմաընտա Խալիլ պէշ ըլիսի էվվէլ
ինթիխապ օլունմուշ տոր: Քէզալիք էմիր Ալի
վէ Հիւսէյին Ճահիտ ըլիս վէքիլէրի, վէ

տէօրթ քիաթիպ ինթիխապ օլունմուշար:
Պասլարըն պիր Սաեփան կֆ. Զրաճեան տոր:
— Խալիլ պէշ քիւրտի ըլիսաթթուն իրա-
թիսի նութգտա կէչն սէնէլէրին վազըլա-
րընը հազար ը թէտղիգտէն կէչիւրտիքալն սոն-
րա սոն մուհարէպէտէ զայ էալիլն կիւզէլ
Եւրլիլի ունութմա մաղըղը սնճաք օրալարտա
«գուրթարըլաճաք գարտալար վէ թալիլիս է-
տիլէճէք կէզա ի վաթան պուլունտուղունու
էնտալ ը աթիլի էօնիւնտէ ճանլանտըրմաղը»
թալիլի էյլէմիյ տիր:

Միւքեհիլի — Իսթանպուլ ճիւլարընտա պու-
լունման Գալիա քէօյաթ պիր վազըա զուհուր
էթմիյ տիր: Պու քէօյ քէամիլէն Րուսլարա
մէսքիւն օլուպ ախիլէն իսքեան էտիլմէք իւզրէ
պաղը իսլամ մուհաճիլլէր օրայա կէթիլթիլիլ-
մէք իւզրէ իսի: Րուս քէօյիլլէր պունա մու-
խալէֆէթ էտէրլէր վէ նիհայէթ իյ օ գատար
կէրիլիլէլի քի վազը օլուն պիր մուխալէֆէթ
էնտաղընտա պիրի գատըն օլմաք իւզրէ չքի
իսլամ վէ պիր Րուս գաթլ վէ 4 տիկէր էշ-
խաս ճէրն օլունտըլար: Պունտան մատա պէշ
պինա վէ պիր աէլիլիլն իհրաք էտիլլիր: Պու
վուզուաթ սէպէպիլլէ իսթանպուլ փոլիս միւ-
տիրի վէ միւստա ի ումմա մահալլը վազը-
այա ազիմէթ կալէք իճրա ի թահիպաթ
էթմիլ տիրլէր: Շիմտիյէ գատար 100 գատար
էլիսաա աէրաթիթ օլունարաք Իսթանպուլա կէ-
թիլիլմիլլէր վէ աիվան ը հարպա թէպիմ օ-
լունմուշ տըրլար: Պունլար արասընտա իքի
Րուս փափաա տախի պուլունմազտա տոր:
Քէօյ թէհարրի օլունարաք 150 Մանլիլէր
թիլիլնէ մէյտանա չըգարրմըշ տոր: Բէսմի
պէյտանմէյէ հազարէն պու վուզուաթըն սէ-
պէպի Րուսլար օլունշ տոր: — Րուս Փաթրիգ-
խանէսինէ Թրաքիստան կէլէն մալիմաթլարա
հազարէն Րուսլարըն հալը կիթաթէ ֆէնա-
լաշըլօր: Պիր չօք մահալլարտա միւթլատտիտ
գաթլլար, հաղմալար, թէարրուլլար, սըր-
գաթլլար վէ հաթաշ վուզուաթ իյգա էտիլմիյ:
— Օսմանլը հուզուզ մէքթէպի մուալլիմ-
լէրինտէն Սօրղաքի կֆ. ալէյիլնաէ Թիւրք
թալէպէլէր թարաֆընտան պիր նիմայիլ վու-
զու պուլունտուղունու հազմը իտիք: Մէքարիֆ նէ-
զարէթի մէսէլէյի թէտղիգ էտէրէք Սօրղաքի
կֆ. յէ իսնատ օլունման խուսուսուն պի կոսս
օլունտուղունու գարար վէրմիյ տիր: — Չաթ ը
շահանէ Ալման իմիէրաթօրունուն սէլամլարընը
թէպիլի էթմէք իւզրէ Իսթանպուլա միւվաթէլէթ

էտն կեօպէն զորհրդը ամիրալը Թոն Զուխն հազարը չանանէյ՝ դապուղ ուղանալու վէ սա-
րայը չանանէտէ միւշարիւէյն շէրէֆինէ պիր զի-
յաֆէթ քէշիտէ ուղանալու տըր։ Թոն Զուխն
կեօպէն զորհրդընտա մագապէլէթէն պիր զի-
յաֆէթ քէշիտէ էթմիշ վէ նուզդար վէ րիճալ
ը տէվլէթէն պազըլարը հազար պուլունալու
տըրլար։ Միւշարիւէյն ամիրալ շէրէֆինէ պիր
զիյաֆէթ տէ Ալման սէֆարէթիւնէսի թարա-
ֆընտան քէշիտէ ուղանալու տըր։ Կեօպէն
զըրհըսընն Մուզիլէա թագըմը Սարայ պուլունալ
Պէլէտիյէ փարգընտա կէշէն ճիւմա մագաժար
չալմը վէ էհալի թարաֆընտան ալգըշտնմը
տըր։ Կեօպէն պու կիւն փաթախտան մու-
ֆարաքաթ էտէճէք տիր։ — Օտմանը Տարիւ-
ֆիւնուտու նափնա Բուժանիայա կիտէն թալէ-
պէ հէյէթի Բուժանիանին հէր թարաֆընտա
փէք սամիմի պիր հիւնն ի դապուղ կէօրէքտէ
տիր։ Հէյէթ շէրէֆինէ պէլէտիյէլէր վէ սալը
միւշտէսէլէր թարաֆընտան զիյաֆէթլէր քէ-
շիտէ ուղանալու վէ Բուժանիա վէ Թիւրքիա
մէվլէտաթիւնի թէքիտ էտէն նոթդար իյրատ
ուղանալու տըր։ — Պիր մէնպատան տըր-
հան մալլեմաթա նազարէն, Պապը Ալի,
Սաղըզ վէ Միտիլիինին Թիւրքիա հաթիմիյէթի
ալթընտա գալմաթը, մէզքիւր տալարա Եու-
սան ումայան պիր էճնէպի միւֆէթթիշ ի ու-
ժումի թայինի, վէ Ժանտարմա վէ փոլիսին
ժանալլի էհալիտէն թէշթիւի էսառ օրմագ իւզ-
րէ Եուժանիթմանլա միւզաքէրաթա կիրիշմէյ
հազար տըր։ Եուժանիթման թարաֆընտան
տախի Թիւրքիա իլէ միւզաքէրաթա կիրիշմէք
իշիւն արզու պէսլէսմէքտէ տիր։ — Թալէաթ
պէյին Լիվատիա սէյյահաթընտան սոնրա
Պուքրէշէ տախի գարիպէն վագը ուլաճագ
սէյյահաթը, Ատալար մէսէլէտինին հալը ի-
շիւն մուհիմ պիր իաթվէ ուլաճագը զանն
ուղանալու։ — Ալմանիա իլէ իճրա էտիլէճէք
միւզաքէրաթաթն Իսթանպուլտա ճէրէյան էթմէ-
սի իշիւն թարաֆէյն մուվաֆագաթ էթմիշ
տիրլէր։ Միւզաքէրաթա ճալիտ պէյ իլէ Մ.
Հիւկնէն արապընտա ճէրէյան էտէճէք, վէ պա-
տէլ իքմալ ճալիտ պէյ առ մուզալէլէնաթիւի
իմպա էթմէք իւզրէ Պէրլինէ ալիմիթ էտէճէք
տիր։ — Թագաթտա պէօյիւք հարիգ զուհուր
էտէրէք 21 ստաթ տէվլամ էթմիշ, 85 տալքահ
վէ մագազա, 45 խանէ վէ 3 խան էանմը վէ
իքի քիմանին էօլլեմինէ վէ օն քիմանին
մէճրուհիյէթինէ սէպէպ ուլունալ տըր։ Վագը

ուլան իստար 150,000 իրա հիսապ ուղանալու
Ումուս էհալի, պիլիստաա էրմէնիլէր վէ
Բուժար մուհիմ գարալարա կիրիֆթար ուլունալ
տըրլար։ — 1310 թէվլլիւտիւ էֆրատ պա իրա-
տէ ի սէնիյէ տիւա ալթընա աալէթ ուղանալու
տըրլար։ — Նէշր ուղանան տիկէր պիր գանուտու
մուվազգաթ մուճէպինճէ թաչրա մահալ-
լի պէլէտիյէ տալիլէլէրի թէմէթիւ վէ արազի
վէրկիլէրի հէօքիւնիւնիւն հիւշոն պէշի նիսպէ-
թինտէ քէնտի հիսապընա վէրկի թահսիլ է-
տէճէք տիր։ Թանզիֆաթ վէ իլէնիլիրաթ իլիւն
տախի արազի վէրկիլէրի ըս պը նիսպէթինտէ
պիր վէրկի թահսիլ ուլունալ տըր։ — Սոն
մուհարէպէ վէ Ֆէլաքէթլէրն միւսէպպիլի
հալինտէ Ղազի Մուխթար վէ Քեամիլ փաշա
գապինէլէրի աղաթընն թալթը մուհաքէ-
մէյէ ալընմաթը իլիւն սալը մէպուս-
լարն մէպուստա պիր թէքլիֆ կէթի-
րէճէքլէրի միւսթախպէր տիր։ — Լիվատիա
հէյէթի էրթուրուլ հաթիլլա իսթանպուլա ալ-
տէթ էթմիշ տիր։ Հէյէթին իլէրի թալէաթ
պէյ պու զիյաթէթին փէք էյի նէթիճէլէր վէ-
րէճէլէրի վէ իլի մէմէքէթլէր արապընտաթի
միւնտալպաթը տահա զիյաթէ սամիմիլէտիլէ-
ճէլինի պէյան էթմիշ տիր։ — Մալիյէ նէգարէ-
թի թարաֆընտան ումուսի պիւսմէնին թէտ-
զիլի իքմալ էտիլմիշ ուլուպ էճիւմիւզաթի
հաթիա գարիթնտա պէրա ի թաաթիգ մէճիլի
մէպուստա թէվալ զըրընաճագ տըր։ — Հար-
պիյէ նազըրը էնվէր փաշա, էնգարա, Եօզգատ
վէ Գոնիատա պիր սէյյահաթը թէթթիլիյէ
իճրա էթալքտէն սոնրա Իսթանպուլա ալտէթ
էյլէմիշ տիր։

Խ Ա Ր Ի Ճ Ի

Մեֆսիգոսա տըրլար Թանիիգօ շէրինի զապթ
էտիպ, Հուէրթմանն աաքէրլէրինի ֆիրարա
մէճպուր զըլմըշար վէ Սան Լուիս Փօթօսիտէ
վէ Մագաթլան նամ մահալլար տա տախի դա-
լէպէ չալմըշար տըր։ Ճին, Ամէրիգա ճիւմ-
հիւրիլէթլէրինին թէվաաթաթ պապընտա թէ-
չպպիւսլէրի պօշա չըգալ իսէ սոն, Հուէրթմա-
նըն պա մագալլէթլէրի մէսէլէնին պաշգա
պիր Եօլտա հալ ու թէվալիյէ էտիլէճէլինէ տա-
լի իսթիպէր հաթըլ էթմէքտէ տիր։

Պրանասա սոն ինթիխապտա սոսիալիտթ
մէպուսլարըն տախի մէմուլին դաշրի սու-
րէթտէ հիւքտէք օլմուշ տըր։ Սոսիալիտթիւ-
րին էվվէլէր փաթալմէնիտէ 67 մէպուսլարը

ժար իբէն պու յէրրէ 101, պէլքէ տէ 103 մէպուսարը պուլունմուշ տըր: Պու ինթիխապ խըտմէթ ի ասպէրէյէնին իւշ անէն օլմասընը թէէյիա էտէճէք տէյու զանն օլունույօր իտի: Լաքին Սօոխալիսթլէրին պու մուվաֆֆադիյէթի օ իւմիտի պօշա չըգարաճադ տէյու կէօրիւնիյօր:

Էփիւր մեսէյեսի էյի պիր չէքլ ալմաղա պաշլամը տըր: Պէն էլ միլէլ Գօնթրօլ գօմօսիօնը իւէ միւսալէլէ էտէրէք Մ. Զօդրաֆօո իւէ կէօրիւնիւլէր վէ Էփիւրիւլէր թէրք ի մուխա-տէմէթէ բազի էթմիլէր տիր: Քէզալիք Արնա-վուսարը տա բազի էտէրէք արալարընտա սուլն իյիւն պիր ղէմին պուլմաղա թէշէպպիւս էթմիլէր տիր: Էփիւր պու Գօմիսիօն հէր իքի թարաֆա մազպուլ օլան պիր եօլ պուլապի-լիւսէ, Եունանիսթանըն տա սիւքիւլիւ իւ-թիյար էտէճէյի մէմուլ օլունույօր:

Բուսիա Զարը իւէ Պուլկարիա Զարը արա-սընտա չէօյլէ պիր մուխապէրէնին ճէրէյան էթիլի բիւլայէթ օլունույօր: Պուլկարլար Լիւ-լէ Պուլկաղը գապթ էտէր էթմէլ Բուսիա Զարը Ֆէրտինանտա չէօյլէ պիր թէլէզրաֆ կէօնուլ-միշԱՍէնին օրաուուն էմին տիր վէ պանգատա չօգ փարան վար: Տիգգաթ վէ գուվլէթինի պու մուհարէպէնին ղայէսի օլան Մաքէտօսիայա տէօնտէր: Թիւրքիա իւէ սուլն ազա էյլէ: Պուհա ճէվապէն Դրալ Ֆէրտինանտ, թաւսիյէ օլունան միսլէյին միլլէթին միշֆաաթընա մու-վաֆըզ օլմատըղընը վէ թահրիք օլունմուշ օլան չէվգ իւէ իլէրի սիւրմէք քեարը ազիլ օլտու-ղունը խապէր վէրմիշ: Պուհուն իւզէրինէ Զար՝ Մ. Նէքլատօֆ մարիֆէթիլէ, Պուլկարլար էվլէլէքի անլարըտան իլէրի կէտիքլէրի իյիւն, իսթէտիքլէրի կիպի իշէէպիլիլէր իսէ տէ, քէնալիլէրէ պիր խայրը օլմայաճաղընը խապէր վէրմիշ տիր:

Ա Զ Գ Ա Յ Ի Ն

Էրեւնի գաթօլիֆիւր վէ Տեղապահ ինթիխա-պը — Մալիւմ օլտուղու իւզըն էրմ. Գաթօ-լիքլէրին փաթրիգի թէրգեան էֆ. էհալինին արղուսու վէ Պապը Այինին գարարըլա իքի սէնէ էվլէլ ազլ օլունմուշ իտի: Թէրգեան էֆ.ին աղընտան սօնրա Վարչական ժողով քէնաի ազապընտան պէշինի՝ Էրմէնի Գաթօ-լիքլէրին միւմէսիլի (նէրիսյացուցիչ) օլմազ իւզըն Եննի պիր Տեղապահ ինթիխապընա գա-տար մուվազգաթէն Պապը Այլէ գապուլ

էթարմէյէ մուվաֆֆազ օլմուշ իտի: Պու հալ պու կիւնէ դատար տէվլամ էթմէքտէ իտի: Պուհաան պիր այ գատար էվլէլ բուշպանլար Ա.այլիյէ նաղըրընա միւրաճէաթ էտէրէք պիր Տեղապահ ինթիխապը իյիւն էմր վէրիւմէսինի թէմէննի էյլէտիլէր, Ֆազաթ չու շարթլա քի Ընդհանուր Ժողով ֆէրմանը ալթը Եպիսկոպոս-լարտան պէշինի թէֆրիգ էթմին վէ Կօնստան-ժողով տախի պունլարտան պիրինի Տեղապահ ինթիխապ էյլէսին: Աալիյէ նաղըրը պունուն իւզէրինէ Վարչական ժողովըն միւմէսիլէրինի տալէթ էտիւ Տեղապահ ինթիխապընը հէր հալտա իճրա օլունմասընը թալէպ էյլէմիշ տիր: Միւմէսիլէր՝ Ընդհանուր Ժողովը իճթիմաա տալէթ էտիւ պատէլ միւզաքէրէ ճէվապ վէ-րէճէքլէրինի պէյան էտէրէք: Ֆազաթ Երեւ-փոխանլարըն միւստէթի խիթամ պուլմուշ օլ-տուղու վէ պինան ալէյ Ընդհանուր Ժողովըն իճթիմաը միւմքին օլմատըղը ճիհէթլէ, Վառ-չախան ժողով՝ Էրմ. Գաթօլիք միւթէհայիզան վէ միւթէֆէքքիլէրինտէն 110 ղէվաթը իճ-թիմաա տալէթ էտիւ «միւթէհայիզան մէճլիսի» ազաընը վէ Տեղապահըն պու մէճլիս թարա-ֆընտան ինթիխապ օլունմասընը թէքիֆ էթ-մէյէ գարար վէրիր: Միւթէհայիզան մէճլիսի Սազըղ Ազաճ Էրմ. Գաթօլիք փաթրիգիւսնէ-սինտէ ազաը իճթիմա էթմիշ իսէ տէ, քէնաի-նին դանունէն Տեղապահ ինթիխապընա սէլա-հիյէթի օլմատըղընը վէ պու ինթիխապտա թաշրալը Էրմ. Գաթօլիքլէրինին տախի պու-լունմազ իյճապ էթիլիլէր թահթը գարարա ալարազ տաղըրմը տըր:

Միսթեհիլի. — Փաթրիգ Զաւն է-ֆէնտի կէրէք էհալինին թէգահլարաթը սամիմանէսի վէ կէրէք Երեւախանլարտան պիր չօղլարընըն արղուսու իւզէրինէ տիկէր թարաֆտան ումուրը միլլիյէնին պուլուն-տուղու չու մէվգիտէ Փաթրիգ պուհրանը չը-գարմանըն մուզիրը օլապիլէճէյինի փիյէ ի թէէմիլլէ ալարազ իսթիֆասընը — քի գաթէն-րէմի վէ թահրիբի տախի տէյիլ իտի — կէրի ալմաղա մուվաֆապաթ էթմիշ տիր: Ժազ Աա-յապալեան էֆ. իւէ օլան հաալիւ հաղընտա Ազգային ժողով թարաֆընտան վէրիլէճէք միւ-թէվաաթ պիր գարար իւէ մէսէլէնին գափա-տըլաճաղը մէմուլ օլունույօր: — Ենաի գուլէտէ Երուսաղէմ վանքընա ախտ վաաի վէ գըյմէթլի պիր չիֆթիլէք էվգաֆ թարաֆընտան մահլիւ-ատա օլունմուշ իտի: Պուհուն իւզէրինէ Փաթ-

րիզիանէ իւր Պապը Այլ արարնտա միւզա-
քէրաթ ճէրէյան էթմէյէ պաշլամըզ վէ Նիւնի
նէթիճէյէ իզթիւրան էթմէյէ իւզրէ խաի Ախի-
րէն էվգաֆ նէզարէթի պու չիֆթիլիլի պրոմ
զըսմ սաթմադա թէշէպպիւս էթմիշ տիր:
Քապաֆախան ժողով մէտէլէյի միւզաքէրէ կտէ-
րէք Պապը Այլ նէզարնտէ միւզստիր թէշէպ-
պիւսաթտա պուլունուլմասընը թահթը դա-
րարա ալմըշ աըր: Փաթրիզ Զաւէն էֆ.նին
աաւէթի իւզէրինէ իսթանպուլ մէպուսլարը
Հալաճեան վէ Զոհրապ էֆ.լէր Տախիլիյէ նա-
զըրը Թալէաթ պէյէ միւրաճէաթ էտէրէք մէ-
սէլէնին ճիհէթի դանունիյէսի հազգընտա
լազըմ կէլէն մալլամաթը վէրաթաէն սոնրա
չիֆթիլիլին սաթըլմասընը մէն օլունմասընը
թալէպ էթմիշ տիրէր: Փաթրիզ Զաւէն էֆ.
չախսէն սախի Պապը Այլ պու մէսէլէ իչիւն
միւրաճէաթ էտէճէք տիր: Այնթապ Ուսուճ-
նալան Խորհուրդը էօնիւմիւզէթի սէնէ զար-
ֆընտա քիւշաա օլունաճազ օլան Վարժախիւնոց
(տարիւլմուալլիմաթ) իչիւն իսթանպուլ Ու-
սուճնալան Խորհուրդընտան պիր մուալլիմէ
կէօսթէրլմէսինի թէմէննի էթմիշ օլունուլուն-
տան Ուսուճ. Խորհուրդ էյի ինթիլապ կափա-
պիւմէք իչիւն Դպրոցաւէր Տիկնանց ճէմիյէթիին
էֆ.քեարընը իսթիմաճ էթմէյի թէնսիպ էթմիշ
տիր: Խառն ժողով Գայսէրի Առաջնորդը
Խոսրով վրդ. Պէշրիկեան, Ուրֆա Առաջնորդը
Արտաւազդ վրդ. Գալէնտէրեան, Պայպուրթ
Առաջնորդը Անանիա վրդ. Հազարապետեան վէ
Շապին Գարա Հիսար Առաջնորդը Վաղինակ
վրդ. Թորիկեան իչիւն եպիսկոպոսըզ չէհա-
տէթնամէսի վէրմէյի, մէնուպ օլունուլարը
Գալաալան ժողովարըն արզուսը իւզէրինէ
թահթը գարարա ալմըշ աըր: Էջմիածին
վեհ. Կաթոլիկոսը՝ սոն սէնէլէր զարֆընտա
Բուսիայը թէրք էթմէյէ մէճպուր օլան էրմէ-
նիլէրին՝ պէթէքրար վաթանլարընա ալտէթ
էթմէլէրինէ միւսաաաէ օլունմասը իչիւն Գաֆ-
գասիա վալիսինէ պիր թազրիւր վէրմիշ
տիր: Մոսքուստան Պ. Ժամհարեանց՝ Անդ-
րանիկ Եօհաննէսքու վասիյէթնամէսի մուճի-
պինճէ վէրլիճէք մէպլաղըն պապի 1972 Փը-
րանքընը Փաթրիզիւանէյէ իրսալ էյլէմիշ տիր:
Մալլիմ օլունուլ իւզրէ Եօհաննէսքու վասի-
յէթնամէսի՝ էրմէնի ֆաղիր թալէպէլէրին թահ-
սիլինէ մաթմաթ աըր: Զաւարեան ֆօնտ՝ 743
լիրայա պալիզ օլունուլ աըր:

ՓՐՕ. ԺԷՄԱԱԹԸ

Բանխանըն Ամէրիգատա պուլունան ա-
պօնէլէրինտէն կրքախան Վօնս իչիւն չիմոյէ-
տէք կէլէնտէն մատա 2 լիրա 5 դրշ. տահա
խանէ կէլմիշ տիր: Արնալուտ քէօլիւնտէթի
եկնի պինայա նազլ օլունմուշ օլան Գօնսրան-
քիւնօլի գօլէճի (Ամէրիգան զըզլար գօլէճի)
Յունիս Յաէ պու եկնի պինալարըն իտիսիս
խըտմէթիին իճրա էտէճէք տիր: Տօզ. Պար-
նըմ Գարա աղաճ վէ Պէյիայլա գարիյէլէրինի
զիյարէթ էտիպ սոնրաքինտէ քիլիսէյէ Ս էր-
քէք վէ 5 գասըն ազա զապուլ էյլէմիշ վէ
9 չօճուգ վաֆթիլի էյլէմիշ տիր: Մայիս Յասա
Մարաչաա «Էյիսաֆխանէ չիքէթի» սէնէվի իճ-
թիմաընը իճրա էթմիշ տիր: Պու չիքէթիին
մազսէսի տէվամը պիր էյթամիսանէ իչիւն
սէրմայէ թէաարիք էթմէք տիր: 180 լիրա
ճէմ էյլէմիշլէր տիր: Մարաչ գրզլար գօլէ-
ճինտէ կէնճ գատընլարըն Քրիս. Շիրքէթի իւլէ
Տախիլի թէպչիր ի պէչարէթ չիքէթիին սէ-
նէվի իճթիմաը օլունուլ պիր տէ պազար եա-
փրլմըշ աըր: Գաշիրէ Հայ Աւետ. քիլիսասը-
նըն չօպանը վեր. Խանդամուր քիլիսասընըն ար-
զուսու մուճիպինճէ, էօնիւմիւզէթի Յունիս
24տէ Այնթապտա ինիգատ էտէճէք Կիլիկիա
Միտքիւնու մէճլիսլէրինտէ հազըր պուլունա-
ճազ աըր: Հաճըն միւթէպէրանընտան Համ-
բարճում աղա Բէճէպիւն իւլէ Յակոբ աղա
Գրքիւհաչարեան Երուսաղէմէ զիյարէթլէրին-
տէն ալտէթ էտէր իքէն, իսթանպուլա ուզ-
րամըշ աըրլար: Կէլէն հաֆթա վաթանլարընա
ալտէթ էտէճէքլէր տիր:

Սօն խապիւրիւր. Պու հաֆթա զարֆընտա
պիր կիւն Էսաա փաշա Հարպիյէ նէզարէթիին-
տէն իսթիֆասընը վէրմէք իւզրէ Փրէնս վի-
տին հուզուրունա չըգար: Պու էնատա փա-
շա ի միւշարիլէյին պէրապէրինճէ պուլունան
պազը թարաֆտարընը սարայ իւզէրինէ սի-
լահ պօշալաըրլար: Փրէնս վիտ Ալսթրիա-ի-
թալիա զըրհլըլարընա պիր ալամէթ վէրինճէ
անլէրտէն էճնէպի աաքէրլէր գարայա չըգըպ
Էսաա փաշայը տէրտէսթ էտէրլէր: Թրախիա
Բուսիայը մուալլէնէթ իչիւն փափա հազրէթ-
լէրինէ միւրաճէաթ էթմիշլէր տիր:

Միւսիւր ի միւտը վի տանիպ ի ինքիյազ
Թ. Գ. Գրիգորիւն

Ա. ՎԷՄ. ԲԷՇԵՇԵԱՆ ՄՍ.ՊԱՍԱՍԸ
Տէրիսասիւր, Մաննու փաշա, Բիւ-ճի խան Նօ. 32—34

Բ Ն Հ Ա Թ

ՍԵՅՆԱՀԱԹ ԻԾԹԻՔ ԻԾԹԵՑԵՆԼԵՐԻ

Լիբրերու, Համր, Թրիքսթ, Նափօի, Մուսիկա
վե Փարսա քաղաքի

Ամերիգա, Գանասա, Պուկնոս Այրես, Պոնպի, Գոյուպո
վե Կալիպարա, Ալսարալիա, Չին վե ձափօհիայա

Սէյր ու սէֆէր էյլէյէն միւշթէհէր վե էմին Գիւ-
նրո Լայն, Հուպր Սթար Լայն, Գէնէիթն Գէ-
սիֆի, Փլինկսիլլը Օրիկըլլ, չէն. Թրանսար-
լանիթ, Թրանսիօր Մարիթի, Անգր Լայն,
ձապր Լայն վե սիթր ինկիլիզ, Ֆրանսըզ վե էմնալի
գուսիմնիլարըն վափօրլարընտ սէյնտհաթ էթմէթ
նիլէթիտէ օլուպ, վափօր վե օրսէնիֆէր պիլէթէրի
սաթնն ալմուգ եաիօտ պու ճիհէթէթէթ թահթիթէն
եա շիֆահէն մուլիմնիթ էլտէ էթմէթ իսթէյէն պըլ
ճիւմէ միւհթէթէր. ղէվաթըն՝ Տէրնատտէթտէ, Ղալա-
թատա, Չիլիլի Բըիթըմ իտնընտա, Յիւնիլ դաթտա
ՅԱՎԱՆԵՆՍ Ս. ԱՆԼՍԵԱՆ, էֆյէ միւրաճէաթ
էյլէմէթի իտն վե թալիլիէ էտիլը: Միւլթապիմ օլ-
մայտն պիթ թագըմ աճէնթէթին հիլէթի սէպէպին-
տէն իւլպար սէֆալը օլմամպ իյիւն հէր շէյտէն
էվլէլ պալտտէթի տարէսէ միւրաճէար էթմէթի չօզ
ժալիլի օլուպ Մէթթիլիլ էլէ մալիմնիթ ալմազ իս-
թէյէնթիլիլ լէֆֆէն 1 ղը2.104 փուլ կէօնտէրմէթի
իճապ էտէր 3

Մ. Թ. ԳԵՂԱՐ ԳՕԼԻՃԻ

Մարաշտա վազը Մ. Թ. Գըղար Գօլէճի,
1914 (Ալաֆ) Սեպ. 24 Փէնչէնպիս կիւնիւ
պիտ էյլէյէնէթ տիր: Աէթթէպիլէ գօլէճ տալի-
րէսի իյիւն 1¹/₂ Լ. Օսմանի վե իտատի իյիւն 4
մլճ. օլուպ, թաաթիլէ 7 Լ. Օ. տիր: Պու մէպ-
լաղըն նըսֆը փէֆիսէն սէնէ պիտայէթիլիտէ վե
տիկէր նըսֆը փիտը. իպթիտառնտա թալէպ
օլուսուր: Տէրս քիթապարը գօլէճ թարաֆըն-
տան թէտարիթ էտիլիպ, չալիլտանա քիթա
իլէ վէրիլիլ:

Մուսիկա տէրսի ալանլար 1¹/₂ Լ. Օ., Մուսի-
գա վե փիանօ պիլիլիթտէ ալանլար իսէ 2¹/₂ Լ.
Օ. թէտիլէ էտէրլէր: Պուստան մատա ալաթ վե
քիթապ քիթառը իյիւն 1¹/₂ Լ. գատար պիթ
միգտար փարա թալէպ օլուսուր:

Կէլէճէթ սէնէ իյիւն միւրաճէաթ էտէճէթ
օլանլարըն պու սէնէ Յունիո 16 տան էվլէլ
միւրաճէաթ էթմէթի վե հէր թալէպէնիլ
պէրապէրիլիլ՝ պուլունտուղու մէթթէպ իյի-
սէթիլանէ պիթ տէ թալիլիլէնամէ կէօնտէրմէսի
մաթլուպ տըր:

Չիյատէ մալիմնիթ ալմազ իսթէյէնլէր րէ-
իսէ Միսա Պէյլիլիլէ միւրաճէաթ էթմէթիլէր:

ՀԻՐ ՇԷՀՐՏԷ ՇԻԻՊԷՍԻ ՎԱՐ ՏԵՐ

Սինկէր տիքիլ ժաքինա-
լարը տիւնտնըն էն էլի
ժաքինալարը օլուպ էվ իշ-
լէրի վե էրպապը սանաաթ
իյիւն պի էմսալ տըր:

Սաիթէլէրալէն սաղընմազ
իյիւն պուրատա կէաթէրի-
լէն ֆապրիլա մարգասընա
սիպգաթ օլուսա:

ՍԻՆԿԷՐ ՏԻՊԷՐ մաթիմալարը շիրֆէրի

Մէմալիլ ի Օսմանիլէ իյիւն իտարէ ի մէր-
քէլիլէր՝ Տէր ի Սաատէթ, Պէյ օղու ձատտէի
Քէպիլիլ 16. 343:

Ի Լ. Ա. Ն

1914 Յնվր. 15/28 իտարիտէն պէրու, առ
ալ Հալէպիլ օլուպ, իսթէնտէրունտա պու-
լունան Հայկ Սարրաֆեան դալլ օլմուլ տըր:
Մէրգուլ 19 սինիլիտէ չապ էմիլտ, գըսա
պօլլու, պէյազ րէնիլի, գարա կիւպիլի, տտէ-
թա պուրունիլ օլուպ, անըն նիլէտէ վե նէ
հալտա օլուսուղըն պիլիլիլէրի, Ս. իմապաա-
նազար էֆ. Յ. Աիօչեանա իթա ի մալիմնիթ էյլէ-
մէլէրի հապ էլ ինսանիլէ րէճա օլունուր: 3—2

Քիթապ սրիարըլ էտէնլէր նիլտէլիլի (ֆի-
լաթ վե փիթիլ իւճրէթի) ֆէյիլ օլարապ Բան-
նիլիլ իտարէթանէսինտէ ԿԱՐԱՊԵՏ ԻՓ.
ԳԵՐԳԵԱՆԱՐԵԱՆ Իրապ էտէրլէրտէ, միւմաի-
լէյ սրիարըլ էտիլէն քիթապարը վաղթըն-
տա իրապա սայ էտէճէթ տիթ:

Գարրիլիլ Խաապիւան իսմինտէ 37 սինիլիտէ
պիլիլ կէնէ Ամէրիգալա հիճրէթ էտիլ 4—5
սէնէ նիւ Եօրգտա իդամէթ էթալիթտէն սօնրա
17 սէնէ էվլէլ Գանատայա կիթմիլ վե օրա-
տան օլ վազթտան պէրու քէնաթիլտէն պիլի
խապէր պընմամըլ տըր: Պու զաթըն հայաթ-
աա օլուպ րլմատըղընը վե հայաթտա իսէ
պուլունտուղու մահալ վե էտրէսինի պիլիլիլ-
րին աթիլտէթի էտրէսէ մալիմնիթ քէթմէլէրի
թէմէնի օլունուր: Պու պապտէ մալիմնիթ
վիլիլէն պիլի հիլիլէ տտիլ վէրիլիլէթ տիր:

Mr. Nazaret Panossian

617 Centre St.

Jamaica Plains.

Boston, Mass.

U. S. America

DROGURI
D'ANATOLIE

ՊՈՂՈՍ ԳԱԼԹԱԳՃԵԱՆ

Իսթանբուլ, Սուլթան Համալ մասի Նո. 8
Գալաթի, Պոսթախան Նո. 22

Հէր նէվ քիմիական միւսթանգէր էնչալար, ալաթլար, մատէն սուլարը, պալրգ հաղլարը, թահիլա գուրուսու թօղը, պահարիյէ վէ սաիրէ պուլունմագտա տըր:

Էվրօփանրն էն մէհուր ֆապրիգալարըն-տան թէտարիք օլունուր, վէ ֆիաթլար զա-յէթ միւթէտիլ տիր:

ԷՆՎԱԻ

ԵԱՂ, ՊԵՆՁԻՆ ՎԷ ՊՈՅԱ ՏԷՓՈՍԷ

ԳԷՈՐԳ ՍԱՂԵՐՈՒՆ

Թահրա Դալի մասի Նո. 48, Նո. Թիւֆօն 1414

Մաղաղամըգտա հէր նէվ մաքինա հաղ-լարը, խալիս Այվալըգ պիրինճի զէյթունն սա-ղը, խուսուսի հաղրուլմարն նէֆիս սատէ եաղ, հէր չէլիտ էպինյէյէ մախուս եաղ վէ պօյալար, նէֆթ, պէզիր, խալիրթօ, թուր-գալ, ռէչինա, վէրնիգ չէլիտլէրի վէ սաիրէ մալլէր թօփտան վէ փէրաքէնտէ էնվէն ֆի-յաթլա ֆիւրուլթ օլունուր:

Թաղրատան վուգու պուլաճագ սըփարը-չաթ տախի սէրիէն վէ տիգգաթ ը թամիէ իլէ իճրա օլունաճաղընը էհալի միւսթէրէմէյէ իլան էթմէքլէ միւսթիէխիր պուլունուրու:

ՀԱՖԹԱԼԳ ՍԱԹԸՈՒ ՓԻՅԱՍԷԼԷՐԻ

Պուլգալ.— Էքսթրա սէրթ 47—47½, Ա սէրթ 44—46. Բ սէրթ 42½—43: Տէօնմէ սէրթ 41½—42, պէյաղ Ա 43—43½, պէյաղ էքսթրա 44—44½, պէյաղ չալ-տալը 43—33, սաֆի չալտար 31½—33: Արփա էքսթրա 33½—34, Ա 31½—31½:

Ավ օտիլէրի.— Թիւթի(Անատուլ) 100—105, Պրուստ 70—75, Սվաղ, Խարբըր 120—125, Էրզրու 150—160: Սանսար (Արապի) 200, Անատուլ 230. Սըվաղ 250, Խար-բութ 115—120: Թաղը վէ չաքալ 30: Թալլան (Անա-տուլ) 200—210: Բուսէլի 190—195, Արապի 140—160:

Միւթիւթի.— Պալ մուսու 20—20½, Աֆիոն Թօ-գատ վէ 2իւէ II III 255, վիթալ գապա 212—215 Թիֆ-թիկ Դօնիս, Սիւրիհիսար 14½—15, գապա 7½, տէրի 11½—12½, Դօնիս, Սիւվաղ 13—13½, էնգարէ, Եօզ-դատ, Զօրու, Մատէն, Սօնկուրլու վէ 2իւէ 15½—16½, Էսթիէէ, Բէօթաչի, Գարա Լիսար վէ Ազէէէ էքս-թրալարը 18—18½, Բիթրէ 14—20. Ճէհրի էէնի, Էէշի 5, էսթիսի 4½: Սահէէլ էքսթրա 27—28, էյի խարման 22—24—25:

؟ ٢٠٠٤ ٢٠٠٤ ٢٠٠٤ ٢٠٠٤ ٢٠٠٤ ٢٠٠٤ ٢٠٠٤ ٢٠٠٤ ٢٠٠٤ ٢٠٠٤

մի պիր մի» ըրսալէսի Արապի հուրուֆաթլա թիւքքէէ թապ օլունմուլ օլուպ, Սպիւսի Շէրիֆ թալիմիէ տալր պաղը սիւալլարա ճէ-վապ վէրէրէք Բրիսիլյանլարըն միւլլիք օլ-մատըղլարընը խապաթ էտէր: Անը Միւսիւ-ման գօմէուլարընը օգուճասը լաղըմ տըր: Ֆիյաթը 40 փարա իսէ տէ, 10 հա տահա դի-յատէ ալանլարա 50 խոգօնթօ էտիլիր: Խոգօնթօ էտիլէն քիթապլարըն փօթա իւճ-րէթի ֆաղա ալընըր: Ամէրիգա իչիւն ֆիյա-թը 15 սէնթ տիր: Սըփարըն իչիւն Բահնիլաւա իտարէխանէսինէ միւրաճէաթ օլունա:

ՄԱՍԼՈՑ ՏԱԿ Է ԵՒ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ

ԶԻՆՈՒՈՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ՆՈՐ ՕՐԷՆՔՆԵՐԸ

ԸՆԳՀԱՆՈՒՐ ՏՐԱՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ

18 հալընտան 45 հալընա գատար պիլճիւլէ կէնճէրին հալը հաղրը վէ միւսթագալէլիյէ դալէթ ալագատար օլան իչպու Եէնի ԱՍԲԷՐ ՆիՉԱՄՆԱՄԷՍԻ Էվլէլիտէն քիւլլիյէն ֆարզը օլուպ, մահգա ասկէրիք սիննիտէ օլանլարա պիր սուհուլէթ վէրմէք էմէլիյէ թիւքքէէտէն էրմէնիճէյէ թէրճիմէ էտիլմիշ տիր:

Տէրտէսթի թապ օլան իչպու էսթր 60—70 սահիֆէտէն իպարէթ օլուպ, դալէթ սարիւ վէ մուֆատալ մալիւմաթը հալի օլաճագ տըր: Ֆիյաթ 40 փր., թաղա իչիւն 50 փարա: Զօգ սըփարըն իչիւն խուսուսի թէնզիլաթ:

Ատրէս

ՍԱՐԳԻՍ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

Դրաշարապէս՝ Բեշիքլան սպարանի

Մահմաճ Դալա, Բիւրլէ խան

ԻՍԹԱՆԲՈՒԼ ՄԻՆԵՐՈՒԼԷՐԻ. Մայիս 24 Կիրակի ՊԵՑ ՕՂԼՈՒ, Այնէլի 2էշմէ Ս. Երրորդութիւն քիւսէսի, սաաթ ալաֆր. 10տա, ԿէՏիֆ ՓԱՇԼԱ, Ամէրիգան մէքթէպինտէ, Լանկա քի-լիսէսի, սաաթ ալաֆր. 10 տա, [վեր. 8. Ա. ճէճիգեան] ՊԱՅՊԼ ՀԱՌԻՍ, Ֆինճանճըլար Խօգուշու, Էմիննուէլ քիւսէսի, սաաթ ալաֆր. 10.30տա, [վեր. 8. Գ. Դրի-գորեան]:

ԻԻՍԿԻԻՏԱՐ, Ամէրիգան մէքթէպ իպատէթխանէսի, սաաթ ալաֆր. 10տա, ՊՈՅԱՃԸ ԳԻԻՂ, Կոստիկեան խանէսինտէ, սաաթ ալաֆ. 3տէ: Եէնի Եէշի (Պէյ օղլու), Մաճար սօղաթ, Նօմէր 105, սաալաճ իպատէթի, սաաթ ալաֆր. 11½ տա, Կիրակի մէքթէպի տէրսի, սաաթ 11½ տա, [Պատ. Գարեգին Ղ. Գունտուրմաճեան]:

ՍԱՐԳԱՖԻՅԷ

Էսհամը միւսթատէլէ	90.03
Բուսէլի չըմէնտըքէր	Ֆր. - 199.62
Բրէտի Թօնսիյէ Էմիի.	1886 Ֆր. 337.
" " "	1903 " 268.50
" " "	1911 " 266.
Թրանսվալ	" 25.75